

นาวาอากาศโทอัมพร เสลานนท์

ชาตะ ๒๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๕๘

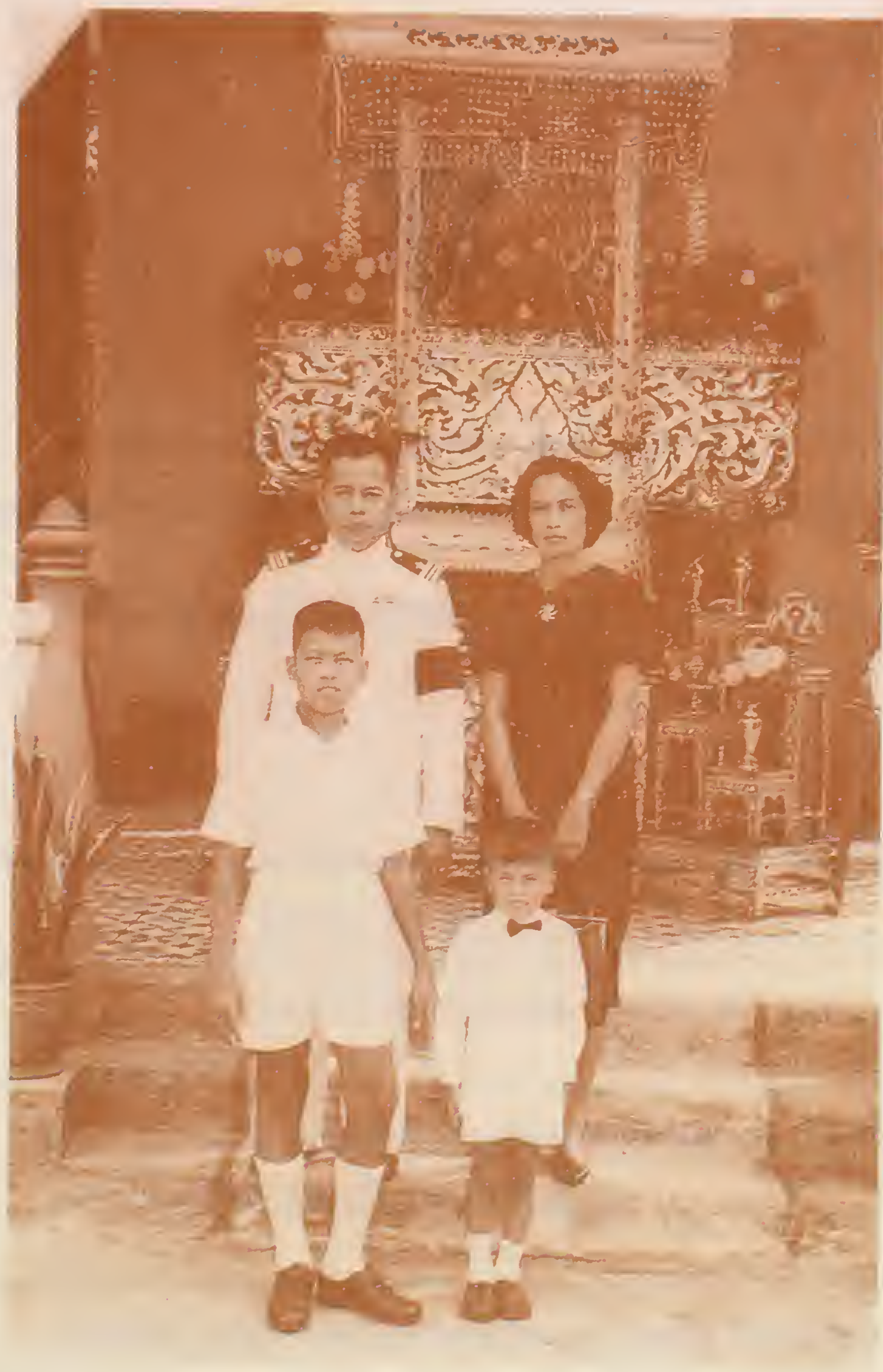
มตะ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๑

ตั้งศพสวดพระอภิธรรม ณ วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร
๔-๙ เมษายน ๒๕๓๑

ภริยาและบุตรหลาน ในวันสวดพระอภิธรรม

ครอบครัวเสลานนท์

(แบบ ค.)

หมายรับสั่งที่ ๕๓๑๓

สำนักพระราชวัง

๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๑

พระราชทานเพลิงศพ นาวาอากาศโท อัมพร เสลานนท์ ต.ม. ข้าราชการบำนาญ สังกัดกระทรวงกลาโหม ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วันอังคาร ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เวลา ๑๗.๓๐ น. พระราชทานเพลิง

สฤษดิ์เกษ/พิมพ์/ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นาวาอากาศโท อัมพร เสลานนท์ เพื่อทราบ เครื่องพระราชทานเพลิง และเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง

โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

ประวัติ

นาวาอากาศโทอัมพร เสลานนท์ เป็นบุตรของรองอำมาตย์โท ขุนบรรณวิทยการี (กลึง เสลานนท์) และ คุณย่าผัน เกิดเมื่อวันอังคารที่ ๒๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๕๙ ณ บ้านบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี มีพี่ชายเพียงคนเดียวคือ คุณลุงไพโรจน์ เสลานนท์

คุณพ่อสมรสกับคุณแม่สุพัธนรา สกุลเดิม ระติโกมล ณ อยุธยา เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน คือ

๑. นายสมภพ เสลานนท์ สมรสกับ นางสาวจิราภรณ์ หัสวายุกุล มีหลานปู่ซึ่งเป็นที่รักและห่วงใย ๑ คน คือ เด็กชายพิสุทธิ์ เสลานนท์

๒. นายสมโภช เสลานนท์ สมรสกับ นางสาวรุ่งรวี เอกดิษฐ์

การศึกษาและการเข้ารับราชการ

คุณพ่อสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต จังหวัดพระนคร เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๗ และเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๔๘๐ เครื่องหมาย ท.อ. ๒๔๘๐ ธบ. ๔/๓๘๐๑๗๐๐๐๐๔ ในตำแหน่งลูกแถวหมวด ร. กองบินน้อยที่ ๒ ปลดออกจากประจำการเป็นกองหนุนชั้นที่ ๑ และต่อมา

๑ เมษายน ๒๔๘๒ เป็นพลวิทยุฝึกหัด หมวดสื่อสาร กองบินน้อยที่ ๒

๙ เมษายน ๒๔๘๓ เป็นพลวิทยุ กอง ร.ร. กบ. กองศึกษา หมวดสื่อสาร

บรรจุตามคำสั่ง ทอ. ที่ ๔๙/๑๓๕๙ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้รับตำแหน่งดังต่อไปนี้

๑๔ มิถุนายน	๒๔๘๗	พลวิทยุ ส.สธ. ทอ. สถานีวิทยุ
๗ พฤศจิกายน	๒๔๙๑	พนักงานวิทยุ สถานีวิทยุพื้นดิน กองทหารสื่อสาร ทหารอากาศ
๑ พฤษภาคม	๒๔๙๒	ประจำ สธ.ทอ.
๑ มกราคม	๒๔๙๓	ประจำสถานีวิทยุ กองทหารสื่อสาร ส.ทอ.
๑๕ มิถุนายน	๒๔๙๔	ประจำสถานีวิทยุพื้นดิน กองทหารสื่อสาร กรมสื่อสาร ทอ.
๒๔ เมษายน	๒๔๙๕	ผบ. หมวดกองร้อยทหารสื่อสาร กรม ส.ทอ.
๑๓ มีนาคม	๒๔๙๖	ผู้ช่วยนายทหารธุรการแผนกบริการ กรม ส.ทอ.,
๑๘ กุมภาพันธ์	๒๔๙๘	เป็น ร. รก.หน ตรวจรับส่ง ฝ่ายจัดหากองบริการ ส.ทอ.
๑๗ พฤษภาคม	๒๕๐๒	เป็นรอง หน. ฝ่ายจัดหา กรก.ส.ทอ.
๑๒ กุมภาพันธ์	๒๕๐๔	ไปศึกษาใน ร.ร.ผบ.ฝูง รุ่นที่ ๓ (เหล่า) สน. สำรองราชการ ยศ ทอ.
๑๐ กรกฎาคม	๒๕๐๔	เป็น หน. ฝ่ายจัดหา กรก. ส.ทอ.
๑๐ ธันวาคม	๒๕๐๖	เป็น ร.รก.หน. จัดหา กรก.ส.ทอ.
๒๒ กุมภาพันธ์	๒๕๑๐	หน. จัดหา กรก.ส.ทอ.

๑ ตุลาคม ๒๕๒๐	ออกจากประจำการเป็นนายทหารพ้นราชการ สังกัด บก.ทอ. รับบำนาญตามคำสั่งที่ กห. ที่ ๓๓๗/๒๐

การครองยศ

๕ เมษายน ๒๔๘๐	พลทหาร
๑๐ พฤษภาคม ๒๔๘๓	จ่าอากาศตรี
๒ กรกฎาคม ๒๔๘๔	จ่าอากาศโท
๒๒ พฤษภาคม ๒๔๘๖	จ่าอากาศเอก
๑๓ เมษายน ๒๔๘๘	พันจ่าอากาศตรี
๗ มิถุนายน ๒๔๘๙	พันจ่าอากาศโท
๑๐ มกราคม ๒๔๙๐	พันจ่าอากาศเอก
๑๕ มิถุนายน ๒๔๙๔	ว่าที่เรืออากาศตรี
๑ มกราคม ๒๔๙๕	เรืออากาศตรี
๑ มกราคม ๒๔๙๗	เรืออากาศโท
๑ มกราคม ๒๕๐๐	เรืออากาศเอก
๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๔	นาวาอากาศตรี
๑ ตุลาคม ๒๕๐๙	นาวาอากาศโท

ราชการพิเศษ

๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑	เข้าปฏิบัติราชการใน บ.ย.ทอ. พิเศษ ประจำแผนกยุทธการ
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒	พ้นจากงานหน้าที่ และกลับเข้าสังกัดเดิม

ราชการทัพ

๑ ธันวาคม	๒๔๘๓	ไปราชการทัพคราวกรณีพิพาทอินโดจีน
๑ ธันวาคม	๒๔๘๔	ไปราชการทัพสงครามมหาเอเซียบูรพา
๓๐ มิถุนายน	๒๔๙๔	ได้รับวันทวีคูณเนื่องในการปราบจลาจล เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๔๙๔
๑๖ กันยายน	๒๕๐๐	ได้รับราชการทวีคูณในกรณีประกาศกฎอัยการศึก
๒๑ ตุลาคม	๒๕๐๑	ได้รับวันทวีคูณในการประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วประเทศ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญตรา

๑๖ มีนาคม	๒๔๘๖	ได้รับเหรียญชัยสมรภูมิอินโดจีน
๕ ธันวาคม	๒๔๙๑	ได้รับเหรียญ ร.ท.ม.
๔ ธันวาคม	๒๔๙๒	ได้รับเหรียญทองช้างเผือก
๕ ธันวาคม	๒๔๙๕	ได้รับเหรียญจักรมาลา ร.ล.ม. (จ.ม.)
๑๘ พฤศจิกายน	๒๔๙๖	ได้รับเหรียญเบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)
๕ ธันวาคม	๒๕๐๔	ได้รับเหรียญเบญจมาภรณ์ช้างเผือก (ส่งคืนแล้ว)
๓ กันยายน	๒๕๐๕	ได้รับเหรียญชัยสมรภูมิเอเซียบูรพา
๕ กรกฎาคม	๒๕๐๕	ได้รับเหรียญจตุรถาภรณ์มงกุฎ (จ.ม.)
๓ กันยายน	๒๕๐๕	ได้รับเหรียญชัยสมรภูมิเอเซียบูรพา
๕ ธันวาคม	๒๕๐๗	ได้รับเหรียญจตุรถาภรณ์ช้างเผือก
๕ ธันวาคม	๒๕๑๐	ได้รับเหรียญตริตราภรณ์มงกุฎ (ต.ม.)

ปัจฉิมวัย

หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว คุณพ่อใช้ชีวิตอย่างสงบอยู่กับครอบครัว ช่วงที่ว่างจากภารกิจที่จำเป็นต้องออกนอกบ้านแล้ว ท่านมักจะขลุกอยู่ในสวน ปลูกต้นไม้ ดูแลบ้านเรือนตามอัธยาศัย เนื่องจากเป็นคนขยัน ไม่ยอมปล่อยเวลาให้ล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์ ท่านมักจะทำภารกิจต่าง ๆ ในบ้านด้วยตนเองเสมอ มิใยที่ลูก ๆ จะทักท้วง เพราะเห็นว่าท่านสูงอายุแล้ว แต่ถ้าไม่เจ็บป่วยจริง ๆ แล้วจะไม่วางมือเลย ในช่วงเทศกาลปีใหม่ ท่านและคุณแม่จะช่วยกันทำขนมแจกญาติสนิทมิตรสหาย เช่นโดนัทและครองแครง ที่ปรากฏฝีมือแก่เหล่าญาติมิตรถ้วนทั่ว เรื่องของคุณพ่อมีมากมายจนยากที่จะกล่าวได้หมด

คุณพ่อเป็นอีกบุคคลหนึ่งซึ่งศรัทธาและยึดมั่นในพุทธศาสนามาก ท่านจะศึกษาธรรมะจากการอ่านอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านปฏิบัติบูชา ท่านจะสวดมนต์ทำสมาธิและใส่บาตรอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้ถ้ามีเวลาและโอกาส ท่านจะไปนมัสการพระภิกษุผู้ทรงศีลปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามวัดวาอารามต่าง ๆ โดยไม่คำนึงว่า วัดสถานที่นั้นจะไกล หรือเดินทางยากลำบากเพียงใด แต่วัดที่ท่านศรัทธาและไปทำบุญอยู่เสมอคือ วัดกลางคลองสี่ จังหวัดปทุมธานี

ปกติคุณพ่อมีสุขภาพแข็งแรง แต่ระยะหลังสุขภาพไม่ดีนัก ลูก ๆ ได้นำเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลรามาธิบดี และแพทย์ผู้รักษาได้ตรวจพบว่า ท่านป่วยเป็นมะเร็งในระยะที่ ๓ ซึ่งเกือบเป็นระยะสุดท้ายแล้ว สุดทางที่จะเยียวยารักษาให้หายขาดได้ ท่านจะอยู่ได้อีกอย่างมากที่สุดไม่เกิน ๓ ปี แม้กระนั้นก็ตาม ทุกคนในครอบครัวต่างก็พยายาม

หาทางที่จะรักษา เพื่อพยุงชีวิตของท่านให้อยู่เป็นมิ่งขวัญแก่ครอบครัวให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ การรักษานั้นได้กระทำทั้งแผนปัจจุบันและแผนโบราณ โดยเฉพาะยาแผนโบราณนั้น ทุกเดือนจะพาคุณพ่อไปรับจากพระที่วัดนาพร้าว ศรีราชา จังหวัดชลบุรี และถือโอกาสเที่ยวแถวพัทยาหรือสถานที่ใกล้เคียงไปด้วย แต่สิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในการเดินทางแต่ละครั้งก็คือ เจ้าหลานชายตัวน้อยติดตามไปด้วยเสมอ ถึงกระนั้นก็ตาม คุณพ่อก็จะต้อง เข้า-ออก โรงพยาบาลเป็นระยะ ๆ หลายครั้ง ท่านเป็นคนที่เก็บความรู้สึกด้วยความอดทน และมีสติระลึกรู้อยู่ตลอดเวลา ท่านจะแสดงกิริยาให้ทุกคนในครอบครัวทราบว่าท่านต้องการให้วาระสุดท้ายของท่านนั้นหมดลงที่บ้าน แต่เราลูก ๆ และคุณแม่ก็ไม่อาจจะทนเห็นท่านทรมานอยู่ได้ จึงตัดสินใจนำท่านส่งโรงพยาบาลอีกครั้ง ซึ่งก็เป็นครั้งสุดท้ายของชีวิตท่าน เพราะในที่สุด ๓ วันต่อมา ท่านก็จากพวกเราไปด้วยอาการสงบ ในวันจันทร์ที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๑ เวลา ๐๐.๔๕ น. ณ โรงพยาบาลเมโย กรุงเทพฯ รวมอายุได้ ๗๒ ปี

ด้วยกุศลผลบุญที่คุณพ่อได้กระทำไว้แต่ครั้งยังมีชีวิต และกุศลที่ครอบครัว อีกทั้งญาติมิตรได้กระทำต่อเนื่องมา ขอจงได้เป็นพลวปัจจัยส่งเสริมให้คุณพ่อได้สงบสุข ณ สรวงสวรรค์ ตราบกาลนานเทอญ

ลูก ๆ ของคุณพ่อ

บ้านที่เคยมีความสุข ความอบอุ่นและมีชีวิตชีวา ๔๓ ปี แห่งการสร้างสรรค์ ซึ่งคุณอัมพรและดิฉันได้ร่วมกันพยายามเก็บหอมรอมริบสร้างกันขึ้นมาด้วยรายได้จากเงินเดือนทหารเพียงน้อยนิด เพื่อความสุขของชีวิตครอบครัว จนสามารถส่งลูก ๆ ให้เรียนจบมีฝั่งมีฝามีงานการทำจนครบ และแล้ววันที่ไม่คาดคิดก็มาถึง หลังจากที่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราช่วยกันสร้างขึ้นมา ได้สำเร็จสมดังตั้งใจด้วยความเพียรพยายามมาโดยตลอด คุณก็ด่วนจากไป และจากไปอย่างไม่หวนกลับมาอีก เสมือนกับเสาหลักใหญ่ของบ้านได้ล้มครืนลง ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เพียบพร้อมไปด้วยความสุขและความมีชีวิตชีวา กลับพลันเงียบเหงาวังเวงอย่างบอกไม่ถูก แต่ก็นั่นแหละมันก็คือวิถีทางของชีวิตที่ทุกคนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คงหลงเหลือไว้แต่ความทรงจำในความดีของคุณที่ได้สร้างสมไว้ซึ่งสุดจะพรรณนาได้

เมื่อคุณได้จากไปแล้ว ก็ขอให้สิ่งที่คุณได้กระทำไว้ จงเป็นเครื่องนำทางให้คุณได้ไปสู่สุคติภพ ได้เสวยผลแห่งความดีงามตลอดกาล

ด้วยความรัก

สุพัธนรา เสลานนท์

ความเป็นมาของตระกูลเสลานนท์

คุณทวด พระเสละภูมาธิบดี ผู้ว่าราชการเมืองทองผาภูมิ ซึ่งปัจจุบันนี้คือ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

คุณปู่ หลวงวิชิตสงคราม ปลัดเมืองทองผาภูมิ

รองอำมาตย์โทขุนบรรณวิทยการี (กลึง) คุณพ่อ เป็นผู้ได้รับพระราชทานนามสกุล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราวุธ ได้ทรงพระราชทานแด่คุณพ่อ ในขณะยังมีบรรดาศักดิ์ชั้นประทวน เป็นพันพรหมศักดิ์ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๔๕๖ โดยทรงใช้ราชทินนามของปู่ทวด ตั้งเป็นชื่อสกุล นับว่าเป็นต้นตระกูลเสลานนท์ โดยตรง

ดังสำเนาสัญญาบัตรราชทินนามคุณปู่ ผู้ขอพระราชทานชื่อสกุลและสำเนาประกาศชื่อสกุล ดังนี้

[illegible]

ขอให้นามสกุลของพันพรหมศักดิ์ (กลึง) ตามที่ขอมานั้น ว่า "เสลานนท์" (เขียนเป็นตัวอักษรโรมันว่า "Selânanda") อันเป็นมงคลนาม

ขอให้สกุลเสลานนท์มีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงอยู่ในกรุงสยามชั่วกัลปาวสาน ฯะ

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๖

บรรดาศักดิ์ของขุนบรรณวิทยการี

สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ให้คันพรหมศักดิ์

เปนขุนบริรัณวิทยการี มีตำแหน่งราชการในกระทรวงกระลาโหม ถือศักดินา ๔๐๐ ทำราชการตามตำแหน่งตั้งแต่บัดนี้ไป จงเว้นการควรเว้น หมั่นประพฤติการควรประพฤติ สมควรแก่ตำแหน่งทุกประการ ตามอย่างธรรมเนียม ทำราชการทั้งปวง ขอให้มีศุขสวัสดิเจริญเทอญ

ตั้งแต่ณวันที่ ๒๓ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ เปนวันที่ ๒๓๗๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

อาลัยรัก
น้องร่วมสายโลหิตของพี่

ใครจะเข้าใจพี่ผิดที่เขียนจดหมายถึงน้อง ซึ่งขณะนี้ชีวิตของน้องอยู่คนละโลกกับพี่แล้วก็ตามที แต่พี่ก็จะเขียนเพื่อทบทวนความทรงจำของพี่ หากว่าวิญญาณของน้องอาจจะรับทราบด้วยกายทิพย์ทางใด

เราทั้งสองเป็นพี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกัน พูดง่าย ๆ ก็คือคลานตามกันมา พ่อแม่ไม่ใช่คนร่ำรวย แต่ก็ไม่ยากจนค่นแค้น คุณพ่อเป็นข้าราชการบำนาญ คุณแม่ทำสวน ท่านทั้งสองได้อุปการะเลี้ยงดูเราสองคนพี่น้องเป็นอย่างดี เมื่ออายุเข้าวัยเรียน ท่านได้ส่งตัวพี่เข้าเรียนชั้นประถมที่วัดดุสิตาราม ส่วนน้องยังเรียนกับท่านอาจารย์นาคบุญสนั่น วัดสุวรรณาราม จนกระทั่งพี่จบชั้นประถม ได้เข้าเรียนชั้นมัธยมต่อที่โรงเรียนมัธยมวัดอมรินทร์ น้องจึงได้ย้ายจากสำนักเรียนวัดสุวรรณาราม เข้าเรียนชั้นมัธยมต่อที่โรงเรียนมัธยมวัดอมรินทร์เช่นเดียวกัน พี่เรียนสูงกว่าน้องหนึ่งชั้น จบชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมวัดอมรินทร์ ต่างก็ย้ายไปเข้าเรียนโรงเรียนมัธยมโฆสิตสโมสร (วัดระฆัง) ขณะที่พี่เรียนชั้นมัธยมที่ ๖ น้องเรียนชั้นมัธยมที่ ๕ ราว ๆ พ.ศ. ๒๔๗๔ ชะตาชีวิตของเราก็ตกฮวบลงไปโดยไม่คาดคิด ทั้งนี้เพราะคุณพ่ออันเป็นที่พึ่งสูงสุดของเราได้จากเราไปอย่างกะทันหันเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๗๔ เวลา ๑๖.๐๐ น.เศษ โดยเรา

ทั้งสองยังอยู่ในวัยเล่าเรียน เพราะเราทั้งสองยังไม่จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ เราจึงต้องช่วยแม่ทำมาค้าขาย เก็บของสวน ไปซื้อตามสวนในคลองบางระมาด นำไปขายที่ตลาดท่าเตียนเป็นประจำ เราผลัดกันไปกับแม่ ตอนนี้จำได้ว่าจ้างป้าทองดีอยู่ช่วยทำงานบ้านเป็นการเบาแรงขึ้น เราทั้งสองได้วาดเส้นชีวิตในอนาคตกันไว้ว่า พี่เองเมื่อจบชั้น ม. ๖ แล้ว จะเข้าเรียนต่อในโรงเรียนฝึกหัดครู ฝากอาชีพไว้ทางครู ส่วนน้องนั้นวาดโครงการไว้ว่าจะเป็นทหาร ดังนั้น เมื่อพี่จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ จากโรงเรียนโฆสิตสโมสร ก็เข้าเรียนฝึกหัดครู ซึ่งขณะนั้นโรงเรียนได้ย้ายไปตั้งที่พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ส่วนน้องยังคงอยู่กับแม่ เราพี่น้องต้องพรากจากกันระยะหนึ่ง ปิดเทอมพี่จึงกลับมาเยี่ยมบ้านครั้งหนึ่ง ส่วนน้องต่อมาก็เรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมโฆสิต และได้ย้ายไปเรียนมัธยมตอนปลาย (ม. ๘) ต่อที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร เนื่องจากพี่ต้องใช้เวลาเรียนฝึกหัดครูถึง ๓ ปี น้องจึงได้เข้าสอบชั้นมัธยมปีที่ ๘ ก่อนพี่ และในปีนั้นเอง น้องก็สอบเข้าโรงเรียนนายร้อยได้ด้วย แม่และพี่จำได้ว่าเราดีใจกันมากทีเดียว แต่อนิจจา ความหวังต้องหลุดลอยลงไปในชั่วพริบตา ทั้งนี้เพราะผลการสอบชั้นมัธยมปีที่ ๘ ของน้องปรากฏว่าพลาดไป แม้ว่าคะแนนรวมได้ก็ตามที เหตุเพราะสมัยนั้นถือคะแนนภาษาไทยเป็นหลักในการตัดสิน ถ้าตกหมวดวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาหลักแล้วปรับเป็นตกหมด ครั้งแรกน้องหมดกำลังใจ คิดวางมือจากการเรียนจะช่วยแม่ทำสวน แต่พี่ก็ให้กำลังใจน้องให้คิดสู้ โดยให้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนราชบุรีวิทยาลัย (วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทเวศร์หรือเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในปัจจุบัน) ช่วงนี้อยู่ในราวประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๘

ในปีนั้นมีการเกณฑ์ทหาร และคัดเลือกทหารเข้าประจำการ ด้วยการที่รักการเป็นทหารอย่างเป็นชีวิตจิตใจ น้องจึงได้สมัครเข้าเป็นทหารประจำการ โดยไม่มีใครสามารถยับยั้งความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยวของน้องได้เลย เพราะน้องได้ตั้งปณิธานไว้ว่า จะเป็นทหารรับใช้ชาติให้ได้ แม้ไม่ได้เป็นนายทหารเป็นเพียงพลทหารก็ยอม น้องได้รับคัดเลือกให้อยู่ในเหล่าทหารอากาศ ถ้าจำไม่ผิดคงเป็นเหล่าช่างสังกัดกรมสื่อสารทหารอากาศ รับราชการได้ ๑ ปี พอขึ้นปีที่ ๒ ก็ได้รับคัดเลือกให้เข้าเรียนช่างวิทยุที่ศาลาแดง เพราะผลการเรียนดีเด่น จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นครูสอนวิทยุแก่ทหารในช่วงนั้น ซึ่งพี่ก็พลอยภาคภูมิใจไปกับเกียรติที่น้องได้รับนี้ด้วย เพราะศิษย์ที่มาเรียนนั้น ทั้งวัยวุฒิและยศ พี่จึงมั่นใจว่าชีวิตของน้องคงไม่ตกต่ำเป็นแน่ และการก็เป็นไปตามที่คาดคิดไว้ ใครจะคิดบ้างว่าทหารเกณฑ์จากวัดสุวรรณาราม แท้ ๆ จะเป็นไปได้อย่างที่น้องเป็นอยู่

น้องของพี่เป็นบุคคลที่น่าสรรเสริญยิ่งคนหนึ่ง กล่าวคือ เป็นคนยึดมั่นซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ไม่เห็นแก่ลาภสักการะใด ๆ น้องเคยเล่าให้พี่ฟังเสมอ เรื่องการจัดซื้อสิ่งของแก่ทางราชการนั้น มักจะมีผู้มาติดต่อขอลดราคา และให้ส่วนลดแก่เจ้าหน้าที่ แต่น้องไม่ยอมรับส่วนนั้นเลย ถ้าจะลดราวาศอกก็ขอให้ลดแก่ทางราชการ พี่รู้สึกชื่นชมในการกระทำของน้องมาก และมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่น้องเป็นเช่นนั้น

ในด้านพุทธศาสนิกชน น้องของพี่เป็นผู้หนึ่งที่ยึดมั่นในหลักธรรม และสามารถปฏิบัติธรรมได้ชั้นสูง บั้นปลายของชีวิต น้องกับพี่เคยไปทัศนาจรด้วยกันเพื่อไปนมัสการพระสุปฏิปันโนตาม

จังหวัดต่าง ๆ แทบทุกจังหวัดเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำของท่านผู้การณรงค์ (พลอากาศโทณรงค์ ดิถีเพ็ง) และคุณแมว (นาวาอากาศโทกาญจนา ช้างขวัญยืน) ผู้ประสานงาน

การไปแต่ละครั้งนอกจากจะได้ฟังธรรมจากพระอาจารย์ผู้ทรงศีล และได้มีโอกาสร่วมบริจาคเงินทอดผ้าป่าอีกด้วย พี่จำได้ดีก็คือครั้งหนึ่งได้ไปนมัสการพระอาจารย์จวน ที่ภูทอก วัดปัญจคีรี จังหวัดหนองคาย เราพี่น้องได้ขึ้นไปถึงยอดเขา พี่ยังนึกอัศจรรย์ใจอยู่จนเดี๋ยวนี้ว่าเราขึ้นไปได้อย่างไร เพราะทางนั้นทั้งสูงชันและเป็นเวลาค่ำคืน เราเคยไปด้วยกันหลายแห่ง เช่น นมัสการหลวงปู่แหวน หลวงปู่สม หลวงพ่อพุทธทาส ที่ไชยา หรือไปเผาศพพระอาจารย์ฝั้น แต่ต่อมาก็ต้องหยุดพัก เพราะสังขารไม่อำนวยให้ แต่ก็นับได้ว่าเราพี่น้องได้สร้างกุศลผลบุญไว้ในอดีตชาติพอสมควร จึงทำให้ได้มีโอกาสเช่นนี้

อีกประการหนึ่ง ที่พี่อดจะกล่าวถึงเสียมิได้คือ การให้ความเคารพรักพี่ชายร่วมสายโลหิตอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทุกปีใหม่จะต้องนำของไปมอบให้เป็นประจำ แม้พี่จะเคยออกปากห้าม แต่น้องกลับพูดกับพี่ด้วยความจริงใจว่า เมื่อหมดบุญทั้งคุณพ่อคุณแม่แล้วก็ยึดเอาพี่ชายเป็นหลักที่จะให้ความเคารพแทน ทำให้พี่ชายซึ้งใจในความรักที่น้องให้แก่พี่เป็นอย่างยิ่ง

วันที่ ๒๓ มกราคมที่ผ่านมานี้ พี่ได้พาลูก ๆ ไปอวยพรแก่น้องในวันครบรอบ ๗๒ ปี แต่เมื่อเห็นสภาพของน้องพี่รู้สึกใจหายและคิดว่าคงจะใกล้วาระสุดท้ายของน้องในไม่ช้า และก็เป็นไปอย่างที่คิดไว้ พี่ทราบจากหลานชายว่า น้องของพี่ได้จากไปแล้วอย่างสงบ

น้องรัก พี่ไม่มีอะไรจะบรรยายอีกแล้ว ขอยุติจดหมายเพียงเท่านี้ และขอตั้งสัตย์อธิษฐาน ด้วยอำนาจผลบุญที่ได้บำเพ็ญไว้ในปัจจุบันชาติและอดีตชาติที่น้องยังมีชีวิตอยู่ และด้วยกุศลที่พี่ได้สร้างสมไว้เช่นกัน จงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้น้องได้เสวยสุขทิพยสมบัติในสุคติภูมิ และขออธิษฐานว่า ขอให้เราพี่น้องได้เกิดเป็นพี่น้องร่วมท้องกันอีก

จากพี่ชายร่วมสายโลหิตของน้อง

ไพโรจน์ เสลานนท์

อดีตอาจารย์เอกวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ

เป็นประธานเนื่องในโอกาสเปิดงาน
พิธีฉลองรูปปั้นจำลอง รัชกาลที่ ๕
ณ วัดกลางคลองสี่ อ. ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

คราวนิมนต์หลวงปู่สิมมาเยี่ยมเยียนบ้าน

การทำบุญให้ทาน ที่สมบูรณ์แบบ

โดย พระเผด็จ ทตฺตชีโว

มูลนิธิธรรมกาย ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

คำนำ

การให้ทานเป็นการสร้างบุญกุศลที่ง่ายที่สุด และมีผลมาก เป็นอุปการะแก่ตนเองทั้งโลกนี้และโลกหน้า บรรพบุรุษของเราจึงได้ตั้งใจทำบุญให้ทานกันตลอดมาทุกชั่วอายุคน ถึงกับมีคำขวัญเป็นสูตรสำเร็จว่า

เช้าใดยังไม่ได้ทำทาน เช้านั้นจะยังไม่กินข้าว

เพราะอาศัยคำขวัญคำนี้ จึงมีผลทำให้

- คนไทยทุกคนมีใบหน้าอิ่มเอิบ เพราะใจเปี่ยมไปด้วยบุญ
- พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองอย่างที่สุดตลอดเวลานับเป็นพัน ๆ ปี ในประเทศไทย
- อาศัยใจที่เป็นบุญกุศลนั้น ทำให้คนไทยมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน แม้ไม่ใช่ญาติก็เหมือนญาติ ไม่ใช่ลูกก็เหมือนลูก ไม่ใช่หลานก็เหมือนหลาน

ด้วยความผูกพันทางใจอย่างแน่นแฟ้นเช่นนี้เอง ที่ทำให้ผืนแผ่นดินไทยร่มรื่น ร่มเย็นเป็นสุขตลอดมา ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ อาหารการกินไม่เคยขาดแคลนแม้ในยามศึกสงครามก็ตาม

ด้วยอานิสงส์ของ**บุญ**ที่ปู่ย่าตายายปลูกฝังไว้อย่างดีกว่า จะต้อง**ให้ ให้ ให้** ซึ่งนับเป็นกุศโลบายสำคัญที่นำความสมบูรณ์มาสู่ประเทศชาติ สู่ภูมิภาคแถบนี้ ซึ่งต่างกับประชาชนบางประเทศที่ตื่นเช้าขึ้นมาก็คิดจะกอบโกยเข้าหาตัว ลองคิดดูเถิดว่า ถ้าหมู่คณะใดคณะหนึ่งตื่นขึ้นมา ก็คิดจะกอบโกยข้าวปลาอาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย

หยูกยารักษาโรค ยศฐาบรรดาศักดิ์ ความสุขความสบายส่วนตัว กับคนอีกหมู่คณะหนึ่งที่ตื่นขึ้นมาก็คิดว่า มีอะไรพอที่จะแบ่งปันให้คนอื่นได้ก็รีบแบ่งปัน เมื่อมีรายได้มากพอหรือมีรายได้พิเศษอะไรมา ก็คิดจะบูชาธรรมพระสงฆ์องค์เจ้า พ่อแม่ ผู้มีพระคุณ ให้แก่ญาติสนิทมิตรสหาย ให้ลูกเด็กเล็กแดง หวังให้เขาสุขสบาย เจริญก้าวหน้าเป็นกำลังของหมู่คณะต่อไป

สองหมู่คณะนี้ใครจะมีสุขกว่ากัน ใครจะมีความผูกพันในน้ำใจซึ่งกันและกัน เราท่านทั้งหลายย่อมคิดได้

จึงเป็นการถูกต้องที่สุดที่ปู่ย่าตายายของพวกเราทั้งหลาย สอนให้คนไทยทั้งชาติรู้จักการทำบุญให้ทาน แต่แน่นอน การจะทำสิ่งใดให้เกิดผลสำเร็จสมปรารถนาก็จำเป็นต้องทำตามกฎเกณฑ์ ไม่ใช่ทำตามอำเภอใจ

ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาอันได้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ได้แยกออกจากวัดเกือบทุกแห่ง ทำให้เยาวชนและประชาชนขาดความรู้ในเรื่องบุญ เรื่องทานไป การทำบุญให้ทานจึงหย่อน ไม่เข้าใจกฎเกณฑ์ที่ถูกต้อง จึงมีการนำสิ่งที่ไม่สมควรมาทำบุญให้ทาน หรือไม่รู้จักเลือกบุคคลที่ควรแก่การให้ทาน ทำให้มีเสียงคัดค้านว่า การทำบุญให้ทานเป็นการส่งเสริมให้คนเกียจคร้านบ้าง ทำลายเศรษฐกิจบ้าง ฟุ่มเฟือยบ้าง ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดทั้งสิ้น เป็นเหตุให้คนไทยเหินห่างการทำบุญให้ทานไปเรื่อย ๆ ความมีน้ำใจให้กันและกันจึงจืดจางลงอย่างน่าใจหาย ความแล้งน้ำใจได้ปรากฏออกมาในหลาย ๆ รูปแบบจนน่าวิตก ผู้เฒ่าผู้แก่ซึ่งผ่านโลกมามากถึงกับรำพึงว่า

คนไทยไม่เคยแล้งน้ำใจถึงปานนี้

ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อ **ฝ่ายวิชาการ วัดพระธรรมกาย** ได้ฟังเทศนาธรรมจาก **หลวงพ่อทัตตชีโว** รองเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย เรื่อง **การทำบุญให้ทานที่สมบูรณ์แบบ** จึงเกิดความซาบซึ้งและเห็นว่าคนไทยทั้งชาติควรจะได้รู้ เข้าใจ การทำบุญให้ทานที่สมบูรณ์แบบว่าเป็นอย่างไร จะได้ทำได้ถูกต้องเป็นบุญกุศลติดตัวไป และเป็นการประสานน้ำใจของชาวไทยทั้งแผ่นดินให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อีกทั้งเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และเผยแพร่ธรรมะของพระพุทธองค์ให้ครอบคลุมเบ่งบานไปทั่วโลกด้วย

ฝ่ายวิชาการ วัดพระธรรมกาย

๓๐ มกราคม ๒๕๓๑

สารบัญ

“กองทุนปัญญาบารมี”

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ขึ้นจากทุนใน **“กองทุนปัญญาบารมี”** กองทุนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยใช้สื่อสารมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ

ขอเชิญท่านผู้มีจิตศรัทธา ร่วมสมทบทุน **“กองทุนปัญญาบารมี”** นี้ได้ที่ **วัดพระธรรมกาย** หรือธนาณัติสั่งจ่าย

วัดพระธรรมกาย

ต. คลองสาม

อ. คลองหลวง

จ. ปทุมธานี ๑๒๑๒๐

(กองทุนปัญญาบารมี)

นตฺถิ ปญฺญา สมา อาภา

“แสงสว่างใดเสมอด้วยปัญญาย่อมไม่มี”

เทวดาฝากมาบอก

ขอความเจริญรุ่งเรืองอยู่ในธรรม

แห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

จงบังเกิดแก่ท่านผู้ฟังทุกท่าน

สำหรับวันนี้ หลวงพ่อนำเรื่องสำคัญมาฝากพวกเรา เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของหลวงพ่อเองหรอก แต่เป็นเรื่องที่เทวดาฝากมาบอก ฟังเรื่องมนุษย์มามากแล้ว มาฟังเรื่องเทวดากันดีกว่า

ชาวอินเดียในสมัยพุทธกาล

อินเดียในสมัยพุทธกาล มีแคว้นใหญ่ ๆ แยกกันอยู่มากมาย แต่ละแคว้นไม่ขึ้นแก่กัน ถ้าเป็นแคว้นใหญ่ ก็แบ่งการปกครองออกเป็นแคว้นเล็ก ๆ อีก เรื่องที่จะเล่าให้ฟังต่อไปนี้ เป็นเรื่องของ พระเจ้าปายาสิ ซึ่งเป็นราชาปกครองเมืองเล็ก ๆ เมืองหนึ่ง

ในสมัยพุทธกาล ขณะที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ และมีพระอรหันต์จำนวนมากมาย อีกทั้งพระพุทธศาสนาได้แผ่ขยายครอบคลุมไปทั่วประเทศอินเดียแล้วก็ตาม แต่ก็มีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่ปฏิเสธธรรมะ เมื่อฟังเทศน์แล้วก็ไม่เชื่อ ดังเช่น **พระเจ้าปายาสิ**

พระเจ้าปายาสิไม่ทรงมีความศรัทธา ไม่ทรงเชื่อถือในพระพุทธศาสนาเลย แต่ต่อมา เมื่อทรงมีโอกาสฟังพระธรรมเทศนาจากพระอรหันต์รูปหนึ่ง ชื่อ **พระกุมารกัสสปะ** ซึ่งเทศน์ด้วยสำนวนแรง ๆ ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อมหรือเกรงพระทัย กลับทำให้พระเจ้าปายาสิทรงสำนึกผิดและทรงกลับพระทัยทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาตั้งแต่นั้นสืบมา

มิจฉาทิฏฐิของพระเจ้าปายาสิ

พระเจ้าปายาสิองค์นี้ แต่เดิมทรงมีความเชื่ออย่างแน่นแฟ้นอยู่ ๓ เรื่อง ใครจะมากราบทูลอย่างไร พระองค์ก็ไม่ทรงเปลี่ยนแปลงพระทัย คือ ทรงเชื่อว่า

๑. **โลกหน้าไม่มี** พูดง่าย ๆ ก็คือ ตายแล้วสูญ พระองค์ไม่ทรงเชื่อว่าตายแล้วจะต้องเกิดอีก ไม่ว่าพระหรือใครพูดก็ไม่ทรงเชื่อ ถ้าเป็นคนธรรมดาสามัญมาพูด พระองค์ก็ทรงให้สำเร็จโทษเสียเลย ถ้าเป็นพระก็ได้แต่ตรัสว่าไม่เชื่อ ทำยังไง ๆ ก็ไม่เชื่อว่าโลกหน้ามี คือเชื่อมั่นว่า **ตายแล้วสูญ**

๒. สัตว์ที่เกิดในโอปปาติกะไม่มี* คำว่าโอปปาติกะ หมายถึง สัตว์โลกที่เกิดมาโดยไม่ได้อาศัยพ่อแม่ และของโสโครก หรือที่ชุ่มชื้น แต่อาศัย**อดีตกรรม**อย่างเดียว เมื่อเกิดก็เติบโตทันที โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนการเจริญเติบโตเหมือนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย คงไม่เคยมีใครได้ยินว่าเทวดานั่งไกวเปล หรือยมบาลต้องเอานมป้อนสัตว์นรกนะ มีแต่เอาหลาวทิ่มแทง เอาน้ำทองแดงกรอกปาก

โดยที่พระเจ้าปายาสิไม่ทรงเชื่อว่า มีสัตว์ที่เกิดในโอปปาติกะ พูดง่าย ๆ ก็คือ ไม่ทรงเชื่อว่ามีนรก ไม่เชื่อว่ามีสวรรค์ แล้วพระองค์เองก็ทรงกระทำพิธีพิสูจน์มาแล้ว

---

* **โอปปาติกะแบ่งออกได้เป็น ๒ ฝ่าย** *คือ*

● **ฝ่ายทุคติภูมิหรือฝ่ายลบ** *ได้แก่ เปรต อสุรกาย สัตว์นรก*

● **ฝ่ายสุคติภูมิหรือฝ่ายบวก** *ได้แก่ เทวดา พรหม และมนุษย์ในสมัยต้นกัป ** เป็นต้น*

****มนุษย์สมัยต้นกัป** *เป็นมนุษย์ในยุคแรก จุติมาจากพรหมโลกชั้นอาภัสสรา ซึ่งได้สำเร็จทางใจ มีปีติเป็นอาหาร มีรัศมีในตนเอง สัญจรไปมาในอากาศ เมื่ออาศัยในโลกนี้นานเข้า ร่างกายก็วิวัฒนาการเรื่อย ๆ จนเป็นมนุษย์ชายหญิง สืบเชื้อสายกันมาจนถึงปัจจุบัน*

(๑) จาก.....ฐิตวณฺโณ ภิกขุ: **คำบรรยายพระสูตรเล่มหนึ่ง** *; สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นาวาอากาศเอก เมฆ อำไพจริต ; พ.ศ. ๒๕๒๘.*

๓. ไม่เชื่อในผลแห่งกรรมดีกรรมชั่ว คือ ไม่ทรงเชื่อเรื่องบุญเรื่องบาปนั่นเอง ตรงกันข้าม ทรงเชื่อว่า

(๑) ตายแล้วสูญ

(๒) นรกสวรรค์ไม่มี

(๓) บุญบาปไม่มี

ก็เหมือนคนในยุคนี้หลาย ๆ คน พอพระพูดเรื่องบุญเรื่องบาป ก็ร้องฮื้อ ! หลวงพ่อมาเล่านิทานหลอกเด็ก ! กลายเป็นอย่างนั้นไป เพราะไม่เชื่อนั่นเอง

คนบางคนไม่เชื่อ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้พิสูจน์ หลวงพ่อเคยเจอคนประเภทนี้บ่อย ๆ เมื่อก่อนจะบวช ตีวงคุยเรื่องธรรมะกันอยู่ดี ๆ ก็มีเจ้าคนหนึ่งยื่นหน้าเข้ามาพูดว่า

"อย่าว่าแต่นรกสวรรค์เลย แม้แต่พระพุทธเจ้าผมก็ไม่เชื่อว่ามี"

อ้าว... เป็นยังงั้นไป หลวงพ่อจึงถามเขาไปว่า

"คุณไม่เคยเห็นภาพถ่ายหลักฐานต่าง ๆ ที่บรรดานักท่องเที่ยวหรือนักหนังสือพิมพ์นำมาเผยแพร่ เช่น ภาพถ่ายวัดเก่าแก่ในประเทศอินเดีย และสถานที่ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพานของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอินเดียบ้างหรือ"

เขากลับตอบว่า "ผมว่ามันทำหลอกกัน"

เอาเข้าแล้ว เมื่อหลวงพ่อพูดดี ๆ เขาไม่เชื่อ จึงตั้งคำถามใหม่ว่า "ทำไมคุณไม่เชื่อ"

เขาก็ตอบว่า "ก็ผมไม่เคยเห็นนี่ จะให้ผมเชื่อได้อย่างไร"

นี่คือคำตอบของเขา รวมความแล้ว เขาไม่เชื่อว่าพระพุทธเจ้ามีจริง นรกสวรรค์มีจริง เพราะเขาไม่เคยเห็น หลวงพ่อจึงย้อนถามเขากลับไปอีกว่า "อ้อ... นี่คุณต้องเชื่อเฉพาะสิ่งที่เคยเห็นเท่านั้นหรือ สิ่งที่คุณไม่เคยเห็นคุณไม่เชื่อหรือ"

"ใช่ ผมเป็นนักวิทยาศาสตร์"

"เอาล่ะ คุณจำให้ดีนะ สิ่งที่คุณไม่เห็น คุณไม่เชื่อแน่นะ"

เขาตอบอย่างมั่นใจว่า "แน่"

หลวงพ่อจึงถามต่อไปว่า "คุณมีพ่อไหม"

"มีซิ"

"ทำไมคุณรู้ว่ามี"

"ก็ผมเห็น"

"คุณมีปู่ไหม"

"มี"

"คุณเห็นปู่คุณไหม"

"เห็น"

หลวงพ่อถามต่อไปว่า "ปู่คุณมีปู่ไหม"

"มี"

"คุณเห็นไหม"

"ไม่เห็น ก็ท่านตายไปแล้ว"

มันต้องไล่ไปอย่างนี้ “คุณเชื่อไหม ปู่ของปู่มีปู่อีก”

“เชื่อ”

“คุณเห็นไหม”

“ไม่เห็น”

“แล้วทำไมคุณเชื่อ”

“เอ๊ะ! ผมตรองได้”

“อ้าว! เมื่อกี้คุณไม่ได้บอกอย่างนี้ คุณบอกว่าคุณต้องเชื่อเฉพาะสิ่งที่คุณเคยเห็นเท่านั้น แต่ตอนนี้คุณเชื่ออีกอย่างแล้ว สิ่งใดตรองได้คุณเชื่อใช่ไหม”

“ใช่”

ถ้าอย่างนั้นก็ดี หลวงพ่อจึงถามต่อว่า “ปู่ของปู่ของปู่คุณนับถือศาสนาอะไร”

“นับถือพุทธ”

หลวงพ่อจึงวกกลับทันทีว่า “คุณคิดว่าคุณฉลาดกว่าพ่อของคุณไหม หรือว่าพ่อของคุณฉลาดกว่าคุณ”

แหม...ใครที่ถูกถามแบบนี้ แล้วตอบว่าฉลาดกว่าพ่อ ก็แสดงว่าพ่อคงโง่เสียเหลือเกิน ต้องดักคอกันอย่างนี้

“อ๊ะ! พ่อผมก็ฉลาดนะ”

“แสดงว่าพ่อคุณฉลาดกว่าคุณ ก็ได้ พ่อฉลาด ลูกถึงได้ฉลาดอย่างนี้”

ต้องยอเสียหน่อย ถ้าเขาตอบว่าพ่อโง่กว่า อาตมาก็คงต้อง บอกว่าใช่ซิ มีพ่อโง่ถึงได้มีลูกโง่ ๆ อย่างนี้ แต่ยังดีที่เขาบอกว่าพ่อฉลาด กว่า ก็เลยชมเสียหน่อย

"เอาละ ใช้ได้ เพราะพ่อฉลาดถึงได้ลูกดี ๆ อย่างนี้ แล้วพ่อ คุณนับถือศาสนาอะไร"

"นับถือศาสนาพุทธ"

"แสดงว่าพ่อฉลาดที่นับถือศาสนาพุทธ แล้วคุณรู้ไหมว่า ปู่คุณนับถือศาสนาอะไร"

"ปู่ก็นับถือพุทธครับ"

"แสดงว่า ปู่ก็ฉลาดเหมือนพ่อ คุณว่าปู่ของปู่คุณฉลาดหรือ โง่กว่าปู่คุณ"

เขาไม่กล้าตอบว่าโง่กว่า เพราะถ้าตอบว่าโง่กว่า ก็หมายความ ว่า ตระกูลนี้โง่เจ็ดชั่วโคตร เลยต้องตอบว่าฉลาดกว่า

"ใช่"

"ปู่ของปู่คุณฉลาด เพราะฉะนั้น สืบขึ้นไปเถอะ ก็นับถือ พุทธศาสนากันตลอด บรรพบุรุษคุณนี่ คุณมีปู่ย่าตายายที่ฉลาด และ นับถือพุทธศาสนา คุณยังสงสัยอีกหรือว่า พระพุทธเจ้าไม่มีจริง"

ความจริงแล้ว เขายังสงสัยอยู่ แต่ว่าไม่กล้าพูด เพราะถ้าพูด ก็กลายเป็นว่า ปู่ของปู่ของปู่เป็นคนโง่ ความจริง วิธีการอย่างนี้ ไม่อยากใช้ แต่ว่าเมื่อเจอคนอย่างนี้ หลวงพ่อก็ต้องนำเอาขึ้นมาใช้เหมือนกัน

สรุปแล้ว พระเจ้าปายาสิมีความเชื่อในเชิงปฏิเสธธรรมะอยู่ ๓ เรื่องดังที่กล่าวมาแล้ว คือ

– โลกหน้าไม่มี คือ ตายแล้วสูญ

– ไม่มีสัตว์ที่เกิดในโอปปาติกะ คือ นรก สวรรค์ ไม่มี

– ไม่เชื่อในผลแห่งกรรมดี กรรมชั่ว คือ ทำบุญไม่ได้บุญ ทำบาปไม่ได้บาป

พระองค์ทรงคิดว่า ใครจะทำดีหรือไม่ดี เมื่อถึงคราวที่จะดีก็ดีเอง พูดง่าย ๆ คือ เชื่อเรื่องดวง ซึ่งเป็นความเชื่อที่ผิด พระกุมารกัสสปะซึ่งเป็นพระอรหันต์ จึงเทศนาสั่งสอนพระเจ้าปายาสิเป็นเวลานานถึงครึ่งค่อนวัน เมือเทศน์จบ พระเจ้าปายาสิก็ทรงยอมถวายตัวเป็นลูกศิษย์ และรับพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของพระองค์ ทรงรับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่ระลึก มุ่งประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อบรรลุมรรคผลนิพพาน

พระเจ้าปายาสิทรงสร้างโรงทาน ๔ มุมเมือง

หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา พระเจ้าปายาสิก็ทรงตั้งพระทัยบำเพ็ญทาน ซึ่งแต่ก่อนไม่ทรงเคยให้เลย แต่ว่าการให้ทานของพระองค์ยังทรงให้ด้วย **ความตระหนี่**อยู่ ทรงรับสั่งให้สร้างโรงทาน ๔ มุมเมือง แต่จริง ๆ แล้วในสมัยนั้นจะมีอยู่ ๕ โรง ในพระไตรปิฎกเมื่อเอ่ยถึงการสร้างโรงทาน ๔ มุมเมือง จะต้องมี ๕ โรงทุกทีไป คือ โรงทานที่ ๕ นั้น จะอยู่ที่หน้าบ้านของผู้สร้างโรงทานนั่นเอง

ในการเปิดโรงทาน พระองค์มีรับสั่งให้เลี้ยงคน ๕ ประเภท คือ

๑. สมณพราหมณ์ทั้งหมด ได้แก่ นักบวชทั้งหลายที่ผ่านไปที่โรงทาน

๒. คนกำพร้า

๓. คนเดินทางไกล

๔. วณิพก*

๕. ขอทาน**

ทานของพระเจ้าปายาสิไม่ประณีต

เมื่อพระเจ้าปายาสิได้ฟังเทศน์จากพระอรหันต์ จนเกิดความเลื่อมใสศรัทธา และให้ตั้งโรงทานเลี้ยงคนทั้ง ๕ ประเภทดังที่กล่าวมา คือ พระภิกษุสมณชีพราหมณ์ คนกำพร้า คนเดินทางไกล วณิพก และขอทานแล้ว แต่เนื่องจากพระองค์เพิ่งน้อมถวายตนเป็นพุทธศาสนิกชนในระยะเริ่มแรก เริ่มเชื่อแล้วว่า บุญบาปมีจริง นรกสวรรค์มีจริง ตายแล้วไม่สูญ แต่ก็ยังไม่ซาบซึ้งดีนัก

---

* **วณิพก** เป็นขอทานที่มีสิ่งตอบแทนให้ผู้ทำทาน เช่น เล่นกล เล่นลิเก เล่นดนตรีให้ชม วณิพกบางคนมีความสามารถในการแสดงมาก

** **ขอทาน** เป็นผู้ขอที่ไม่มีสิ่งตอบแทนให้ เว้นแต่อาจจะให้พร ซึ่งขอทานบางคนให้พรได้ไพเราะมาก

การให้ทานของพระองค์โดยการตั้งโรงทานขึ้นมานี้ ยังไม่ประณีต คือ ข้าวที่นำมาหุงต้มเลี้ยงในโรงทานทั้ง ๕ แห่งนี้ เป็นปลายข้าว ในภาษาพระไตรปิฎกใช้คำว่า **ข้าวปลายเกรียน** เป็นปลายข้าวชนิดที่เลวที่สุด ในเมืองไทยและอินเดียสมัยพุทธกาลโน้นเขาเอาไว้ให้สัตว์กิน นอกเสียจากคนยากจนจริง ๆ เท่านั้น จึงจะต้องกินข้าวปลายเกรียน

พระเจ้าปายาสิทรงเริ่มจะให้ทานกับเขาก็จริง แต่ยังทรงมีความตระหนี่ ความหวง ความเสียดายอยู่ ดังนั้น ในโรงทาน ๔ มุมเมืองของพระองค์ จึงทรงให้นำข้าวปลายเกรียนมาทำอาหาร ส่วนกับข้าวพระองค์ทรงให้แต่เพียงน้ำผักดอง ลองนึกดูแล้วกันว่า กินข้าวต้มกับน้ำผักกาดดองแล้ว เราจะรู้สึกอย่างไร นั่นแหละ พระองค์ทรงทำอย่างนั้น

สำหรับเสื้อผ้าที่พระราชทานก็เป็นเสื้อผ้าเนื้อหยาบที่สุดเหมือนกับกระสอบ คือพระองค์ทรงนำของเหลือใช้แล้วมาให้ ถ้าพูดกันให้ชัด ๆ ก็ต้องบอกว่า พระองค์ทรงเอาของเหลือเดนมาทำทาน

ยิ่งไปกว่านั้น พระองค์ยังไม่ได้ทรงให้ทานกับพระหัตถ์ของพระองค์เอง เพราะทรงถือพระองค์ว่าเป็นถึงเจ้าเมือง จึงให้คนอื่นมาให้ทานแทน

ผู้ที่เป็นหัวหน้าใหญ่ ซึ่งทำหน้าที่ให้ทานแทนพระองค์ ชื่อ **อุตรมาณพ** เป็นผู้ที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนามาก จึงตั้งใจให้ทานอย่างเต็มที่ ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง ทั้ง ๆ ที่ของที่ให้ทานไปนั้น เป็นของไม่ประณีต แต่อุตรมาณพไม่รู้จะทำอย่างไร อย่างน้อยเขาก็ยังดีใจ ที่พระราชาของตนเริ่มเชื่อเรื่องบุญบาป เรื่องนรกสวรรค์แล้ว และเชื่อว่าตายแล้วไม่สูญ ตราบใดที่ยังไม่หมดกิเลส

แต่อย่างไรก็ตาม อุตรมาณพก็รู้สึกไม่ค่อยพอใจนักกับการให้ทานของพระเจ้าปายาสิ ดังนั้น ในแต่ละวันภายหลังจากที่เขาให้ทานเสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาจึงอธิษฐานดัง ๆ ว่า

"ไม่ว่าจะเกิดกี่ภพกี่ชาติ ขออย่าได้เจอกับพระเจ้าปายาสิอีกเลย"

เขาอธิษฐานเช่นนี้ทุกวัน จนกระทั่งความทราบถึงพระเจ้าปายาสิ พระองค์ทรงขัดเคืองพระทัยมาก จึงมีรับสั่งให้หาอุตรมาณพเพื่อทรงสอบถาม อุตรมาณพจึงชี้แจงให้พระเจ้าปายาสิทรงทราบถึงผลของทานอันไม่ประณีตที่พระองค์ทรงกำลังกระทำอยู่ว่า จะทำให้พระองค์ได้รับแต่ของเลว ของไม่ประณีต ตามผลของบุญที่ทำไว้

เมื่อพระเจ้าปายาสิทรงได้ฟังอุตรมาณพกล่าวเตือนพระสติดังนั้น ก็ทรงคิดได้ และทรงเลิกการทำทานเช่นนั้นอีก

ทำทานด้วยสิ่งของต่างกัน มีอานิสงส์ต่างกัน

ลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ที่จะนำมาทำทาน มี ๓ ชนิด คือ

๑. **ให้ทานด้วยสิ่งของที่เลวกว่าตัวเองใช้สอย** ผู้ที่ทำทานเช่นนี้ ไม่ว่าจะไปเกิดอีกกี่ชาติก็ตาม ถึงคราวบุญส่งผล ก็ได้แต่ของเหลือใช้ สมบัติเหลือเดน

๒. **ให้ทานด้วยสิ่งของที่เสมอกับตัวเราใช้** คือ เรากินอย่างไร ใช้อย่างไร ก็ให้ทานอย่างนั้น นับว่ามีน้ำใจที่กว้างไกลขึ้นไปอีก ดังเช่นการให้ทานของพระเจ้าปายาสิ หลังจากที่อุตรมาณพได้พูดให้พระองค์ทรงคิดได้แล้ว

๓. **ให้ทานในสิ่งของที่ดีกว่าที่ตัวเองใช้สอย** รู้จักคิดยิ่งขึ้น คือ ถ้าจะให้ทาน โดยเฉพาะกับสมณะชีพราหมณ์ พระสงฆ์ และพ่อแม่ **ถือว่าให้ในลักษณะบูชา** จะต้องเลือกเอาของที่ดีกว่าตัวเองใช้สอยไปให้ท่าน ดังเช่นการให้ทานของอุตรมาณพ

เช่นเดียวกับที่ชาวพุทธในเมืองไทยปฏิบัติกันอยู่ เมื่อหุงข้าวสำหรับใส่บาตร จะตักเอาข้าวปากหม้อไว้สำหรับใส่บาตร และแบ่งข้าวปากหม้ออีกส่วนหนึ่ง เตรียมให้คุณพ่อคุณแม่กิน ตัวเองก็จะกินข้าวส่วนที่เหลือ ซึ่งบางทีอาจจะมีแต่ข้าวตังด้วยซ้ำไป อย่างนี้เรียกว่า การให้ทานด้วยของที่ประณีตกว่าตัวเองใช้สอย ผลบุญก็ย่อมได้ประณีตไปตามส่วน

ในกรณีของพระเจ้าปายาสิ เมื่อถูกเตือนให้ได้คิด จึงมีรับสั่งกับอุตรมาณพว่า นับตั้งแต่วันนี้ พระองค์เสวยข้าวอย่างไรก็ให้นำข้าวอย่างนั้นมาทำทาน พระองค์ฉลองพระองค์อย่างไร ก็ให้นำผ้าอย่างนั้นมาทำทาน

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เหตุการณ์ก็ดีขึ้นตามลำดับ สมณะชีพราหมณ์ที่ผ่านมา ก็ได้ข้าวปลาอาหารจากโรงทานนี้สมบูรณ์ดี การให้ทานของพระเจ้าปายาสิในครั้งนี้ เป็นการให้ทานที่ตรงกับข้อ ๒ คือ ให้ทานในสิ่งของที่เสมอกับที่ตัวเราใช้

สำหรับตัวอุตรมาณพเองนั้น เวลาจะทำบุญส่วนตัว เขาจะทำทานด้วยการให้สิ่งที่ดีกว่าที่ตัวเองบริโภคและใช้สอย ซึ่งตรงกับข้อ ๓ นับว่าเหนือยิ่งกว่าการทำทานของเจ้านายไปอีก

ทำทานด้วยตนเอง มีอานิสงส์มากกว่าวานคนอื่นทำ

ข้อที่พิเศษของอุตรมาณพยังมีอีกข้อหนึ่ง คือ ไม่ว่าจะทำทานให้พระเจ้าปายาสิก็ดี ทำทานเพื่อตัวเองก็ดี จะต้องทำด้วยมือของตัวเอง แต่พระเจ้าปายาสิให้ลูกน้องทำให้

ต่อมาทั้งคู่ตายลง สำหรับพระเจ้าปายาสิ ด้วยอำนาจกุศลผลบุญที่ให้ทานเสมอกับที่ตัวเองใช้สอย ก็ได้ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ชั้นจาตุมหาราช คือ เป็นเทวดาของสวรรค์ชั้นต้น สวรรค์นั้นแบ่งเป็นชั้น ๆ ตามความประณีตของใจเทวดา เมื่อสมัยที่เป็นมนุษย์

ส่วนอุตรมาณพมีใจที่ประณีตกว่า เมื่อละโลกไปแล้ว ก็ได้ไปเป็นเทวดาอยู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเหนือกว่าเจ้านายไปอีก เพราะได้ทำทานด้วยมือของตัวเอง ทั้ง ๆ ที่ของที่ให้ทานก็เอาของเจ้านายไปให้ แต่ตายไปแล้ว กลับได้บุญมากกว่าผู้เป็นนาย หลวงพ่อก็ขอฝากไว้กับท่านทั้งหลาย ที่ชอบให้คนรับใช้ตักบาตรแทน เมื่อถึงเวลา คนรับใช้ได้บุญมากกว่า ก็อย่ามาบ่นนะ ว่าของ ๆ ฉันแล้ว ทำไมคนรับใช้จึงได้บุญมากกว่า หลวงพ่อจะแยกให้ดู

การเกิดของบุญ ๓ วาระ

วาระที่ ๑ เมื่อคิดจะทำ ใจเป็นบุญ ก็ได้บุญมาแล้ว สมมุติว่า ๑๐%

วาระที่ ๒ เมื่อลงมือทำ ได้บุญมาอีก ๗๐ % รวมเป็น ๘๐%

วาระที่ ๓ เมื่อตามระลึกถึง คือ เมื่อตอนนึกถึงเรื่องที่เคยทำบุญไว้แล้วก็ชื่นใจ ได้บุญมาอีก ๒๐% รวมเป็น ๑๐๐%

คราวนี้ มาดูกันถึงผลต่างการเกิดของบุญในใจเจ้าของบ้านและคนรับใช้

การเกิดบุญของเจ้าของบ้าน

● เมื่อถึงเวลา เจ้าของบ้านนึกขึ้นมาได้ว่า ยังไม่ได้ให้เงินคนรับใช้ไว้ทำบุญเลย ก็เตรียมเงินไว้ให้ เมื่อนึกอย่างนี้ เจ้าของบ้านก็ได้บุญมาแล้ว ๑๐%

● หลังจากส่งเงินให้แล้ว เจ้าของบ้านก็ไม่ได้ติดตามดูว่าคนรับใช้จะทำอย่างไรบ้าง (ดังนั้น ส่วนบุญ ๗๐ % นี้ เจ้าของบ้านจะไม่ได้)

● เมื่อเห็นพระผ่านหน้าบ้านทุกวัน ๆ ก็ชื่นใจ ได้บุญมาอีก ๒๐%

สรุปแล้ว เจ้าของบ้าน ได้บุญเพียง ๓๐ %

การเกิดบุญของคนรับใช้

- เมื่อถึงเวลาก็มาเตือนเจ้านาย ขอเงินสำหรับเตรียมทำบุญ ก็ได้บุญมาแล้ว ๑๐ %

- เมื่อถึงเวลา ก็หุงข้าวทำอาหารเอง รวมทั้งตักบาตรเองอีก ก็ได้บุญมาอีก ๗๐ % รวมเป็น ๘๐ %

- เมื่อเห็นพระผ่านหน้าบ้านทุกวัน ๆ ก็รู้สึกเป็นสุข ชื่นใจ ได้บุญมาอีก ๒๐ %

สรุปแล้ว คนรับใช้ได้บุญเต็ม ๑๐๐ %

นี่เป็นตัวอย่างคร่าว ๆ ที่แสดงให้เห็นว่า การทำทานด้วยตนเอง ย่อมได้บุญมากกว่าวานคนอื่นทำ เจ้าของบ้านซึ่งเป็นเจ้าของเงินแท้ ๆ กลับได้บุญเพียง ๓๐ % ส่วนคนรับใช้ ซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของเงินเลย แต่มีจิตใจที่ใฝ่ในการทำบุญกุศล และได้ตั้งใจทำบุญให้ทานด้วยมือของตนเอง จึงได้รับผลบุญเต็มเปี่ยม ๑๐๐ %

เพราะฉะนั้น ใครที่ยังให้คนรับใช้ตักบาตรอยู่ ก็ควรจะรีบไปทำเองเสีย มิฉะนั้น จะเป็นเหมือนพระเจ้าปายาสิและอุตรมาณพ

โดยที่อุตรมาณพได้ไปเป็นเทวดาอยู่ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเป็นสวรรค์ชั้นที่เหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งจากสวรรค์ชั้นของพระเจ้าปายาสิ ที่เป็นเทวดาอยู่ชั้นจาตุมหาราช ก็เพราะการให้ทานดังที่กล่าวมานี้

ต่อมา มีพระอรหันต์รูปหนึ่ง ชื่อ **พระควัมบดี** ท่านก็นั่งเข้าที่อธิษฐานให้กายเนื้อของท่านเบาเท่ากับใจ แล้วไปอาศัยอยู่ตามวิมานของเทวดา วันนั้นท่านไปนั่งอยู่ที่วิมานของพระเจ้าปายาสิ เมื่อพระองค์ทรงเห็นพระอรหันต์มา ก็รีบเข้าไปกราบ เมื่อสนทนากันแล้ว พระองค์ก็ได้ฝากพระควัมบดี ให้กลับไปบอกเพื่อนทางโลกมนุษย์ โดยเฉพาะญาติของท่าน ข้าราชบริพารของท่าน นางสนมกำนัล และมหาดเล็กทั้งหลายที่ยังไม่ตายด้วยว่า ใครจะทำบุญทำทาน ก็อย่าทำอย่างโง่ ๆ อย่างที่ท่านเคยทำมาแล้วเลย

ถึงแม้พระองค์เป็นเจ้าของเงินทองเอง ก็ยังได้บุญไม่เท่ากับลูกน้อง พระองค์จึงบอกว่า อย่าทำบุญอย่างโง่ ๆ อย่างที่พระองค์ทำ

นี่... เรื่องที่หลวงพ่อเอามาฝากวันนี้ ไม่ใช่เรื่องธรรมดานะ แต่เป็นเรื่องที่เทวดาท่านฝากมาบอก

การให้ทานที่สมบูรณ์แบบ และการให้ทานที่เป็นตำหนิ

คราวนี้ เรามาศึกษากันถึงความแตกต่างของลักษณะของการให้ทาน ว่าการให้ทานที่สมบูรณ์แบบ และการให้ทานที่เป็นตำหนิ หรือไม่สมบูรณ์นั้น ต่างกันอย่างไร

อสัปปุริสทาน

คือ การให้ทานของคนโง่ เป็นการให้ทานโดยไม่เชื่อว่า จะได้ผลในชาติหน้าจริง ในขั้นต้นหลวงพ่อขออธิบายลักษณะของการให้ทานที่เป็นตำหนิ หรือ ไม่สมบูรณ์ ซึ่งมีอยู่ ๕ อย่าง คือ

๑. **ให้ทานโดยไม่ศรัทธา** คือ ไม่เชื่อในเรื่องบุญบาปแต่เห็นเขาให้ทานก็ให้ตามเขาไปเท่านั้น หรือบางที อาจจะไม่ต้องการให้ทาน แต่เห็นใคร ๆ เขาทำกัน บริจาคกัน เมื่อมานึกถึงตัวเอง ก็มีฐานะดี ถ้าขืนไม่บริจาคด้วย เกรงว่าเขาจะตำหนิเอา จึงให้ทานไปอย่างนั้นเอง เรียกว่า ให้ทานโดยไม่ศรัทธา หรือบางทีก็เรียกว่า ให้ทานเอาหน้า เอาชื่อเสียง แต่มิได้ศรัทธาในเรื่องบุญบาป ครั้นจะไม่ทำก็เกรงจะถูกครหาว่า ขนาดคนจนเขายังทำเพื่อให้เป็นบุญกุศลติดตัวไป เรามีฐานะดีกว่า ถ้าไม่ทำ ชาวบ้านเขาจะว่าได้ ก็เลยต้องทำ แต่ใจนั้นไม่ศรัทธา อย่างนี้เรียกว่า ให้ทานโดยไม่ศรัทธา

๒. ไม่ได้ให้ทานด้วยมือตนเอง บางคนอาจจะมีศรัทธา แต่เมื่อทำทานก็ไม่ได้ให้กับมือตนเอง ดังเช่นเรื่องของพระเจ้าปายาสิกับอุตรมาณพ ดังที่กล่าวมาแล้ว

รวมทั้งผู้ที่ให้คนรับใช้ตักบาตรแทน หรือให้ผู้อื่นทำทานแทนตนอยู่ด้วย เพราะการทำทานด้วยมือตนเองย่อมมีอานิสงส์มากกว่าวานคนอื่นทำ

๓. ให้ทานโดยไม่เคารพยำเกรง บางคนไม่รู้เรื่องบุญอย่างจริงจัง เมื่อเวลาจะให้ทานกับพ่อแม่ตัวเองก็ดี กับพระสงฆ์ก็ดี ก็ไม่ได้มีความเคารพยำเกรงในท่านเหล่านั้นว่า พ่อแม่ได้ตั้งใจเลี้ยงดูตนมาเป็นอย่างดี หรือพระสงฆ์องค์นี้ ท่านตั้งใจปฏิบัติธรรมเพื่อนำมาสั่งสอนพวกเรา คือ ให้ทานไปอย่างนั้นเอง เหมือนกับนึกว่าให้กับขอทาน ไม่ได้มีความเคารพนับถือ ยำเกรงในผู้ที่เราให้เลย

ยิ่งไปกว่านั้น ก็ไม่ได้มีเคารพในของที่ให้ ทำไมของที่เราให้ต้องมีความเคารพด้วย ฟังให้ดีนะ สมบัติทุกชิ้นที่เกิดกับเรา ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย หรือแม้แต่ข้าวสักเม็ดหนึ่ง น้ำสักแก้ว ถ้าจะถามว่ามันเกิดมาด้วยอะไร ขอบอกว่ามันเกิดมาด้วยบุญของเรานะ

เพราะฉะนั้น การให้ทานที่เหวี่ยงขว้างทิ้งขว้าง หรือให้ไปอย่างนั้น เรียกว่าไม่เคารพยำเกรงในทานของตัวเอง คือ ไม่เคารพในบุญของตัว ซึ่งเป็นต้นเหตุให้มีสมบัติเหล่านั้นขึ้นมา พูดง่าย ๆ คือ ดูถูกบุญตัวเอง โบราณเขาถือกันนักหนาว่า ถ้าให้ทานโดยไม่ยำเกรงอย่างนี้ บุญจะตกหกหล่นหมด

๔. ให้ทานเหมือนกับทิ้งให้โยนให้ สังเกตไหม เวลาพระรับของจากโยม พระจะรับ ๒ มือ ถ้าเป็นโยมผู้หญิงเอาของมาประเคน พระก็ต้องจับผ้ารับประเคน ๒ มือ เรียกว่าให้ความเคารพในทานของเขา คือให้ความเคารพในสิ่งของที่เขานำมาถวาย และให้ความเคารพคุณธรรมในตัวบุคคลที่มีปัญญารู้จักโลกนี้โลกหน้า รู้จักบุญ รู้จักบาป คนอย่างนี้หายาก เวลาโยมจะถวายของพระ ก็ประเคนทั้ง ๒ มือ คือ มีความเคารพในทาน แต่บางคนไม่อย่างนั้น ไม่เคารพในทานตัวเอง จึงสักแต่ว่าส่ง ๆ ให้พระเท่านั้น

แม้แต่จะให้ขอทาน ซึ่งอันนี้หลวงพ่อเห็นกับตาตนเอง คือ เมื่อก่อนที่หลวงพ่อธัมมชโยจะบวช ท่านเห็นขอทานมาขอทาน ก็หยิบเงินใส่มือขึ้นมาจบอธิษฐานแล้วค่อยให้ ชาวบ้านเขาก็มองว่า คนนี้แม้แต่จะให้ขอทานยังต้องจบอีกหรือนี่ อาตมาก็ถามท่าน ซึ่งตอนนั้นยังไม่ได้บวชว่า

"เอ๊ะ! คุณต้องจบด้วยหรือ"

ท่านก็ตอบว่า

"อ้าว! ก็ที่เราให้นี่เป็นบุญเป็นกุศล จะได้เป็นเสบียงติดตัวไปพระนิพพาน ที่เราจบนี้เป็นการเคารพในทานของเรา เคารพในสมบัติชิ้นนี้ที่ให้ทานไป ไม่ใช่ไปไหว้ไปเคารพขอทานนะ ตีความหมายให้ถูก"

ของแม้จะชิ้นเล็กชิ้นน้อย เวลาจะให้ทานต้องจบให้ดี เพราะของนั้นไม่ว่าจะเป็นอะไร จะเป็นกระดาษเช็ดมือสักกล่อง ก็ได้มาด้วยบุญ

นะ ไม่มีบุญก็ไม่ได้กระดาษ ขอทานบางคนตั้งแต่เกิดมา กระดาษเช็ดมือเป็นอย่างไร ไม่มีโอกาสได้จับ หรือจะเอาผลไม้สักลูกไปให้ทาน ผลไม้นั้นก็เกิดได้ด้วยบุญของเรา ไม่มีบุญก็ไม่ได้ผลไม้ เราจึงควรเอาขึ้นมาจบ อธิษฐานอย่างดีเสียก่อนที่จะให้ทานไป เพราะสิ่งนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยบุญของเรา อย่าไปโยนโครม ๆ นะ ถึงจะให้กับลูกหลานก็เช่นกัน

หลวงพ่อก็จะขอเตือนอีกบางเรื่อง มีบางบ้านเขาทำดีจริง ๆ เขาเป็นเศรษฐี มีลูกน้องและคนรับใช้ในบ้านมากมาย ที่ทำงานกับเขาประมาณ ๓๐ - ๔๐ คน เมื่อถึงเวลาเงินเดือนออก เขาจะไม่ให้เสมียนเป็นผู้จ่ายเงินให้ลูกน้อง แต่เขาจะเรียกมาเป็นรายคนเลย คิดเงินเสร็จเรียบร้อย ของคุณเท่านี้ถูกไหม เมื่อถูกต้องก็นำเงินใส่ซอง ยกขึ้นจบแล้วจึงค่อยมอบให้ไป

เสร็จแล้วท่านยังสั่งสอนลูกน้องอีกด้วยว่า

"เงินนี้เกิดขึ้นด้วยบุญของตัวคุณเองที่ไม่ขี้เกียจ และบุญของฉันเองด้วยที่มีความปรานี เห็นคุณเป็นคนดี จึงรับเข้ามาทำงานด้วย นับว่าเป็นบุญของเราทั้ง ๒ คนที่สร้างร่วมกันมา เพราะฉะนั้น อย่าเอาไปใช้อย่างสุรุ่ยสุร่าย มิฉะนั้น จะเป็นการดูถูกบุญตัวเอง คนที่ดูถูกบุญตัวเองไม่เจริญหรอก จะใช้ทุกบาททุกสตางค์อย่าคิดว่าเป็นเงิน แต่ให้คิดว่ามันเป็นบุญของเรา แล้วคุณจะเจริญ"

เศรษฐีอบรมดังนี้ ลูกน้องของเขาก็ดีทุกคน แต่เศรษฐีคนอื่น ๆ ไม่ทำกัน คิดว่าฉันเป็นเจ้าของบริษัทฉันเป็นผู้จัดการ ได้แต่สั่งให้เสมียนจ่ายเงินกันไป แล้วทั้งตัวของลูกพี่และลูกน้อง ต่างก็ไม่รู้ค่าของเงินตามความเป็นจริง เห็นเงินเป็นพระเจ้า ผลสุดท้ายบุญก็ไม่รู้

จัก ไม่รู้ว่าที่มาเป็นเจ้านายเขาได้นี้ก็เพราะผลบุญ หมดบุญก็ต้องตกอับเป็นธรรมดา

โบราณเขาเข้าใจลึกซึ้ง รู้หลักของเรื่องบุญดี ก่อนจะจ่ายเงินให้ลูกน้อง เขาก็ต้องพิจารณาเรื่องบุญเป็นหลัก แล้วจึงมอบให้ไป ใครที่ยังไม่ได้ทำอย่างนี้ก็เริ่มทำเสียที แล้วเราจะได้ลูกน้องดี ๆ ลูกน้องจะเริ่มได้คิดในสิ่งที่เกิดมาไม่เคยคิด ทีแรก ๆ เขาอาจจะเห็นเราเป็นคนตลกก็ช่างเขา แต่ต่อไปเมื่อปัญญาของเขาเจริญขึ้น เขาจะได้คิดเอง

คุณยายอาจารย์ (อุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง) ก็เช่นกัน เวลาท่านจะทำบุญ ไม่ว่ากับขอทานหรือใครก็ตาม ท่านจะจบแล้วจบอีก แล้วจึงมอบให้ไป หลวงพ่อถามคุณยายว่า อธิษฐานอย่างไร คุณยายก็บอกว่า อธิษฐานขอให้สมบัติที่ยายทำบุญไปนี้ ให้เป็นเสบียงติดตัวยายไปตราบจนกระทั่งเข้าสู่นิพพาน และหากมีลูกศิษย์บริวารมากเท่าไร ด้วยสมบัตินี้ ขอให้สามารถเลี้ยงได้หมดทุกคนเลย มีลูกศิษย์เป็นร้อยก็เลี้ยงได้ทั้งร้อย มีลูกศิษย์เป็นล้านก็เลี้ยงได้ทั้งล้าน

เห็นคุณยายจบอยู่นี่ แต่เตรียมใจไปถึงนิพพานเลย พวกเราที่ไม่จบ ให้ทานไปเฉย ๆ ไม่รู้เรื่องอะไร คนรับก็ไม่รู้ ก็นับว่าโง่ทั้งคู่พอกันทั้งคนให้และคนรับ

ดังนั้น การให้ทานเหมือนกับทิ้งให้โยนให้นั้น ทำให้การให้ทานมีตำหนิ ไม่สมบูรณ์ไปอย่างน่าเสียดาย เป็นเพราะความเขลาหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้ให้และผู้รับนั่นเอง

๕. ให้ทานโดยไม่เชื่อว่าจะได้ผลในชาติหน้า คือ ให้อย่างขอไปที เพียงเพราะเห็นประโยชน์ในชาตินี้ เป็นการทำทานของคนโง่ เรียกว่า **อสัปปุริสทาน**

มีอดีตอธิบดีกรมการศาสนาท่านหนึ่ง เป็นนักอธิบายธรรมะที่ยอดเยี่ยม และเขียนหนังสือธรรมะได้ดีมาก เคยบรรยายทางวิทยุและโทรทัศน์ไว้อย่างดี ท่านมีผลงานทางด้านศาสนามากมาย ใครสงสัยเรื่องนรกสวรรค์ หากไปถามท่านแล้ว ท่านจะอธิบายให้แจ่มแจ้งหายสงสัย และเชื่อสนิทใจ ว่านรกสวรรค์มีจริง ชาติหน้ามีจริง ตายแล้วไม่สูญ บุญบาปมีจริง

อธิบดีท่านนี้ ท่านอธิบายให้คนอื่นเชื่อได้ดังนี้ แต่เวลาท่านทำบุญ ในใจลึก ๆ ของท่าน ท่านเองก็สงสัยอยู่เหมือนกันว่า จะจริงอย่างที่ท่านอธิบายไปหรือไม่ เพราะจริง ๆ แล้วท่านเองก็ไม่เคยเห็น เพราะฉะนั้นที่ท่านทำบุญไป ก็เผื่อไว้ว่า นรกสวรรค์จะมีจริง เรียกว่าทำบุญกันไว้เผื่อเหนียว ท่านก็เลยไม่ทุ่มใจของท่าน ใจจึงไม่เป็นบุญจริง

เมื่อท่านเสียชีวิตละโลกไปแล้ว ผู้ที่ได้ธรรมกายก็ได้ไปตรวจดูว่า ท่านตายแล้วไปไหน ก็ได้ไปดีเหมือนกัน แต่ได้ไปเป็นแค่**อากาศเทวดา** ไปไม่ถึงสวรรค์ คือ คนเราเมื่อมีชีวิตอยู่นั้น สร้างบุญไว้เท่าใดผลบุญก็ไม่สูญเปล่า ก็ส่งไปตามบุญเท่าที่เราทำ แต่เพราะท่านไม่ทุ่มใจของท่าน ใจไม่เป็นบุญจริง จึงได้บุญน้อย ไปเป็นได้เพียงอากาศเทวดา

ต่อมาภายหลัง มีทั้งพระภิกษุและชาวบ้านที่ได้อ่านหนังสือของท่าน จนเกิดความศรัทธาว่า นรกสวรรค์มีจริง และตั้งใจทำบุญ

ทำกุศล คือ เกิดศรัทธามากกว่าตัวผู้แต่งหนังสือเองเสียอีก จึงทำให้ตัวของท่าน ในฐานะที่เขียนหนังสือทำให้คนศรัทธาจนได้ไปสวรรค์ พลอยได้บุญไปกับเขาด้วย จนในที่สุดท่านก็ได้ไปสวรรค์เช่นกัน

นับว่ายังดีที่ท่านได้ไปสวรรค์ในที่สุด นี่เป็นตัวอย่างของผู้ที่ทำบุญให้ทาน โดยไม่เชื่อว่าชาติหน้ามีจริง ทำไปเพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่สาธารณะเท่านั้น เรียกว่า ทำตามธรรมเนียมปฏิบัติ ตามที่สังคมยอมรับว่าดีงาม ไม่ใช่เชื่อมั่นในอานิสงส์ของบุญนั้นจริง ๆ ใจจึงไม่ขยายกว้าง ใจแคบ ปัญญาจึงไม่ลึก ทำบุญเท่า ๆ กัน ทำทานเท่า ๆ กัน บริจาคทรัพย์เท่า ๆ กัน แต่ได้บุญน้อยกว่าเขา นับว่าน่าเสียดาย

ตรงกันข้ามกับตาสีตาสาทำนาทำไร่ แต่เขาเชื่อสุดใจว่า บุญมีบาปมี ชาติหน้าและนรกสวรรค์มีจริง เขาทำบุญด้วยความศรัทธาเต็มที่ยังจะได้บุญมากกว่าท่านอธิบดีเสียอีก

บางพวก วัดไม่เข้า เหล้าไม่กิน บุญไม่ทำ บาปกรรมไม่สร้าง พวกนี้ เมื่อละโลกไปแล้ว ก็ได้ไปเกิดเป็นเทวดาเหมือนกัน แต่เป็นเทวดาที่อยู่ตามจอมปลวกเนินดิน ที่เขาเรียกกันว่า **ภุมมเทวา** เป็นเทวดาตีนโรงตีนศาล หรือศาลพระภูมิที่เราไปหลงไหว้นั่นเอง พวกนี้เมื่อยังมีชีวิตอยู่บุญบาปไม่ทำ ไม่มีคุณวิเศษอะไร แล้วเราจะต้องไปไหว้ทำไมให้โง่ หลวงพ่อไม่ไหว้แน่นอน พวกนี้เมื่อเจอหลวงพ่อจะต้องไหว้หลวงพ่อ พวกเราที่ตั้งใจปฏิบัติธรรมก็เช่นกัน เมื่อเดินผ่านศาลพระภูมิ ถ้ามีตัวจริงอยู่บนนั้นและอยากได้บุญจากเรา จะต้องลงมากราบเรา ไม่ใช่ให้เราไปกราบไหว้ อย่าทำอะไรโง่ ๆ ผิดกาลเทศะ ผิดบุคคล นี่เป็นพวกหนึ่ง

อีกพวกหนึ่ง วัดไม่เข้า เหล้าไม่กิน บุญไม่ทำ บาปกรรมไม่สร้าง แต่นาน ๆ ทีก็ทำบุญกับเขาอย่างเสียไม่ได้ เมื่อละโลกไปแล้ว ก็ได้ไปเป็นเทวดาอยู่ตามต้นไม้ ที่เรียกว่า **รุกขเทวา** เวลาชาวบ้านโค่นต้นไม้ ก็ต้องย้ายที่อยู่กันใหม่เรื่อยไป

มีอยู่เรื่องหนึ่ง ที่จัดเป็นอสัปปุริสทานเช่นกัน มีสามีภรรยาคู่หนึ่งมาถามหลวงพ่อว่า คนที่เอาของใช้แล้วไปทำทาน ผลจะเป็นอย่างไร ซื้อถ้วยชามมาใช้ได้สักระยะหนึ่ง พอเริ่มเก่า ก็นำไปถวายวัดบ้าง นำไปให้พ่อแม่บ้าง เอาไปบริจาคตามโรงเรียน ตามโรงพยาบาลบ้าง ไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ เก้าอี้ หรือเสื้อผ้าก็ตาม พอเก่าแล้วค่อยเอาไปทำทาน จะเป็นอย่างไรบ้าง

หลวงพ่อจึงบอกเขาว่า เมื่อให้ทานด้วยของใช้แล้ว ก็ย่อมจะได้ของใช้แล้ว คนถามเขาก็งง ๆ ก็เลยต้องอธิบายให้ฟังว่า ถ้าทำบุญด้วยของใช้แล้ว เมื่อถึงคราวจะมีเมียก็ได้เมียใช้แล้ว จะมีสามีก็ได้สามีใช้แล้ว โยมสามีภรรยาทั้งคู่ที่มาถามก็หัวเราะกันใหญ่ บอกว่าจริงของท่าน เพราะทั้งสองคนเขาหย่าคู่เขามาแล้ว และมาเจอกันได้แต่งงานกันใหม่ เป็นสามีภรรยาที่ใช้แล้วทั้งคู่เลย นี่แหละ ทำบุญด้วยของใช้แล้ว ก็ย่อมได้ของใช้แล้ว ถ้าทำบุญด้วยของใหม่ ก็ย่อมได้ของใหม่ นี่เป็นเรื่องของอสัปปุริสทาน คือ การให้ทานของคนโง่

สัปปุริสทาน

เป็นการให้ทานของคนฉลาด พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงจำแนกการให้ทานของคนฉลาดไว้ ๕ ประการ คือ

๑. **ให้ทานด้วยความศรัทธา** คือ ศรัทธาในบุญกุศล มีความเชื่อว่าโลกหน้ามีจริง บุญบาปมีจริง ทำดีได้ดีจริง ทำชั่วได้ชั่วจริง และตั้งใจทำความดี เรียกว่า ทำบุญด้วยศรัทธา เป็นต้นเหตุให้ได้บุญมาก เพราะใจประกอบด้วยปัญญา ใจจึงขยายกว้าง

๒. **ให้ทานด้วยความเคารพ** เคารพทั้งบุคคล และของที่จะให้ทาน เคารพของที่จะให้ เพราะรู้ว่า ของนี้เกิดได้ด้วยบุญ เคารพผู้ที่เราจะให้ทาน เพราะรู้ว่า เขาเป็นคนดี

๓. **ให้ทานตามกาล** คือ ให้ตามเวลาที่ควรจะให้ ดังตัวอย่างเช่น

– คนกำลังจะเดินทาง

– พระกำลังจะเดินทาง

– ทอดกฐินเป็นการทำทานตามกาลที่ควรจะให้

– ให้ผลไม้ตามฤดูกาลเป็นทาน เช่น ให้กับผู้ที่กำลังเจ็บไข้ได้ป่วย

๔. ให้ทานโดยจิตอนุเคราะห์ เช่น เห็นใครตกทุกข์ได้ยาก ก็ให้ความช่วยเหลือด้วยจิตใจเมตตาสงสาร หวังให้เขาพ้นทุกข์ โดยผู้ให้มีความเข้าใจเรื่องบุญบาปเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว

๕. ให้ทานไม่กระทบตนและผู้อื่น การให้ทานที่กระทบตนและผู้อื่น เช่น เห็นพระออกจากธุดงค์ในป่ามาคงจะอดอยากหิวโหยอย่ากระนั้นเลย เราเองอยากได้บุญ ทำแกงไก่ถวายท่านดีกว่า ว่าแล้วก็คว้าไก่มาเชือดคอ เพื่อแกง บุญนั้นก็อยากจะได้ แต่ก็สร้างบาปไปด้วย ดังนี้เรียกว่า การให้ทานกระทบตนและผู้อื่น ตัวเองก็ต้องกระทบกับการฆ่าไก่ก็เดือดร้อนถึงแก่ความตาย บุญที่ได้ก็จะเป็นบุญปนบาป ผู้ที่เข้าถึงธรรมกายเคยไปตรวจสอบดู พบว่าพวกนี้ เมื่อละโลกไปแล้ว ไปเกิดเป็นพวกที่โบราณเรียกว่า **กินนร** หรือ **กินรี** คือ มีขาเป็นนกตัวเป็นคนแต่มีปีกด้วย

ทีแรกอาตมาคิดว่า จะมีแต่เพียงในนิยายเท่านั้น แต่ถ้าพวกเรานั่งสมาธิไปจนเห็นดวงปฐมมรรคในตัวสว่างชัด สว่างโพลงราวกับตะวันตอนเที่ยง จะพบว่า พวกนี้มีตัวตนจริง เป็นพวกกายละเอียด หรือเรียกว่า **สัตว์ที่เป็นทิพย์** พวกนี้เมื่อมีชีวิตอยู่ เป็นพวกที่ให้ทานโดยกระทบตนเองและผู้อื่น ฆ่าไก่เพื่อแกงไปถวายพระ บุญก็ได้ บาปก็ได้ บุญที่ได้ไปเป็นทิพย์เหมือนกัน แต่ไม่ใช่เป็นเทวดา กลายเป็นสัตว์ทิพย์ รวมทั้งพวกนาค ครุฑ ราชสีห์ ก็เช่นกัน เป็นเพราะให้ทานแล้วกระทบตนเองและผู้อื่น ไม่ควรทำ

อีกพวกหนึ่ง เป็นชนิด **ผู้ร้ายผู้ดี** เช่น ไปปล้นของคนอื่นแล้วเอามาทำบุญ เป็นการให้ทานที่กระทบตนเองและผู้อื่นเช่นกัน ก็ได้บุญปนบาปไม่ควรทำเช่นกัน

อานิสงส์ของสัปปุริสทาน

สัปปุริสทานทั้ง ๕ ประการ เป็นทานที่ทำแล้วจะได้บุญเต็มที่ เป็นการทำทานของคนฉลาด เมื่อทำทานดังนี้แล้ว แสดงว่า ผู้ให้เป็นผู้ที่บริสุทธิ์ นำของที่บริสุทธิ์ไปให้ทาน และให้ด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์ ยิ่งถ้าผู้รับเป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์ การทำทานเช่นนี้ย่อมจะได้บุญเต็มที่ พระพุทธองค์จึงตรัสถึงอานิสงส์ของสัปปุริสทาน ดังนี้

อานิสงส์ของการทำทานด้วยศรัทธา

ผู้ที่ให้ทานด้วยศรัทธาในเรื่องบุญกุศล เชื่อว่าโลกหน้ามีจริง ศรัทธาว่านรกสวรรค์มีจริง จะมีบุญติดตัวไป ๒ ประการ คือ

๑. ไม่ว่าผู้นั้นจะเกิดมากี่ภพกี่ชาติก็ตาม **จะเป็นผู้ที่มีทรัพย์สมบัติมาก** สมบัติจะเกิดได้มาก ทั้ง ๆ ที่ให้ทานน้อย เพราะใจขณะที่ทำทานนั้นฟูขยายเต็มที่ เมื่อให้ทานไปก็เหมือนกับว่า ของนั้นถูกกลั่นด้วยใจบริสุทธิ์ จึงมีผลบุญมาก แต่ถ้าไม่มีความศรัทธา ทำทานด้วยใจขุ่นมัว สมบัติที่เราทำทานไปก็ไม่ถูกกลั่น ถึงแม้จะทำบุญด้วยทรัพย์สมบัติมาก แต่ก็ได้บุญน้อย

๒. ด้วยอำนาจแห่งศรัทธา มีจิตใจผ่องใส ขณะให้ทานนั้น ทำให้ไม่ว่าเกิดกี่ชาติก็ตามจะ**ได้รูปร่างที่สวยงามน่าเลื่อมใส มีผิวพรรณงามประดุจทองคำ**

อานิสงส์ของการทำทานโดยความเคารพ

ผู้ที่ทำทานโดยความเคารพจะมีผลบุญติดตัวไปดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ชัดแจ้ง ดังนี้

๑. **ทำให้เป็นคนดี** และไม่ว่าจะเกิดมากี่ภพกี่ชาติก็ตาม จะเป็น**ผู้ที่มีสมบัติมากติดตัวไป**

๒. ด้วยอำนาจแห่งความเคารพในทาน **ถ้ามีบุตร ภรรยา บ่าวไพร่ ก็จะอยู่ในโอวาททุกคน** เราก็ไม่ต้องไปเจอกับลูกที่ดื้อ เมียที่ดื้อ สามีที่ดื้อ หรือผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดื้อ เพราะตัวเรานั้นเลิกดื้อเป็นประการสำคัญนั่นเอง

ถ้าใครมีลูกที่ดื้อ ไม่ต้องมาถามหลวงพ่อว่า ทำไมลูกหนูถึงดื้อนัก ก็ดื้อเหมือนแม่นั่นแหละ การที่มีลูกดื้อ สามีดื้อ ภรรยาดื้อ หรือมีผู้ใต้บังคับบัญชาดื้อ ก็เพราะตัวเราเองที่ให้ทานโดยขาดความเคารพ ของที่จะให้ทานก็ไม่เคารพ บุคคลที่จะให้ก็ไม่เคารพ

อานิสงส์ของการทำทานตามกาล

ผู้ที่ให้ทานตามกาล เช่น ให้ผลไม้ที่ออกใหม่ตามฤดูกาล เมื่อถึงวันสำคัญ หรือ พิธีสำคัญทางศาสนา เช่น กฐิน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา ฯลฯ เมื่อเขามีการทำบุญทำทานก็ควรไปร่วมด้วย คนที่เดินทางกำลังมีความต้องการ เราก็รีบให้ความช่วยเหลือไป หรือคนไข้ ผู้ที่เจ็บป่วย เมื่อเรารู้เราก็ควรจะรีบให้ทานเขา เพื่อที่จะได้หายจากอาการเจ็บไข้โดยเร็ว ผู้ที่ให้ทานตามกาลเช่นนี้ จะมีผลบุญติดตัวไปดังนี้

๑. ไม่ว่าจะเกิดมากี่ภพกี่ชาติก็ตาม จะเป็นผู้ที่มี **ทรัพย์สมบัติมากติดตัว** ข้ามภพข้ามชาติไป

๒. ได้รับความสำเร็จสมความประสงค์ **ในเวลาที่ต้องการ** ได้โดยง่าย หรือพูดได้ว่ามีสมบัติมาไม่ขาดมือ แม้อาจจะไม่ใช่คนรวย แต่หากอยากได้สิ่งใดก็จะได้ดังใจ นี่คืออานิสงส์ของการทำทานตามกาล

อานิสงส์ของการให้ทานด้วยจิตอนุเคราะห์

ผู้ที่ให้ทานด้วยความสงสาร แต่ก็เข้าใจในเรื่องบุญเรื่องบาปด้วย จะได้อานิสงส์ดังนี้

๑. ไม่ว่าเกิดกี่ภพกี่ชาติก็ตาม **จะมีทรัพย์สมบัติมากติดตัว**ข้ามภพข้ามชาติไป

๒. **มีใจน้อมไปในความสุขที่ประณีต** ด้วยอำนาจแห่งความสงสารผู้อื่นที่เรามีอยู่ ใจที่มีความเมตตากรุณาเป็นใจที่มีความประณีต เพราะฉะนั้น สมบัติอะไรที่จะมาเกิดกับตัวเรา ก็จะเป็นสมบัติที่สวยงามประณีต

บางคนเป็นคนรวยมีบ้านใหญ่โต แต่ได้ช่างฝีมือไม่ดี ทำได้ไม่ประณีต หรือมีโต๊ะหมู่บูชาประดับมุข แต่ไปดูเข้าจริง ๆ ฝีมือราวกับไม่ใช่ฝีมือช่าง หรือจะมีพระพุทธรูปไว้กราบไหว้บูชาสักองค์ ก็ได้พระพุทธรูปที่ไม่งามไม่ประณีต บูด ๆ เบี้ยว ๆ หรือมีแหวนหมั้นเพชรหลายกะรัต แต่กลายเป็นเพชรร้าว เพราะทำทานด้วยจิตที่ไม่อนุเคราะห์ อาจจะทำทานมาก แต่ไม่มีความเมตตากรุณาสงสารเพื่อนมนุษย์ ดังนั้น สมบัติที่ประณีตก็จะไม่เกิดกับเรา

ผู้ที่มากด้วยความเมตตากรุณาเห็นใครตกทุกข์ได้ยากก็ให้ความช่วยเหลือไป เมื่อเวลาสมบัติจะเกิด ก็จะได้สมบัติที่ประณีต ไม่มีตำหนิ

อานิสงส์ของการให้ทาน ที่ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ผู้ที่ให้ทานโดยรู้จักความพอเหมาะพอดี ไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน จะได้อานิสงส์ดังนี้

๑. ไม่ว่าเกิดกี่ภพกี่ชาติก็ตาม **จะมีทรัพย์สมบัติมาก**ติดตัวข้ามภพข้ามชาติไป

๒. **ทรัพย์สมบัติที่ได้มาจะคงทน ภัยใดๆ จะทำอันตรายไม่ได้** ไม่ว่าจะเป็นอุทกภัยคือน้ำท่วม ราชภัยคือถูกหลวงยึดหรือเวนคืน อัคคีภัยคือภัยจากไฟไหม้ โจรภัย คือถูกโจรปล้น รวมทั้งพยาบาทภัย คือ ภัยจากการถูกคนปองร้าย

ยกตัวอย่าง ปลูกบ้านเป็นตึกแถวเอาไว้ เกิดไฟไหม้ลุกลามติดต่อกัน แต่พอมาถึงบ้านเรา ไฟจะหยุด ไม่ลามต่อ เป็นเพราะบุญจากการทำทานด้วยจิตบริสุทธิ์ ไม่เบียดเบียนใคร เป็นอานิสงส์ที่ศักดิ์สิทธิ์อย่างนี้เอง

ของที่ควรแก่การให้ทาน

ของที่ควรแก่การให้ทาน มีอยู่ทั้งหมด ๑๐ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. อาหารและยารักษาโรค
๒. น้ำ
๓. เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม
๔. ยานพาหนะ
๕. ดอกไม้
๖. ของหอม
๗. เครื่องลูบไล้
๘. ที่นั่งที่นอน
๙. ที่อยู่อาศัย
๑๐. ดวงประทีป คือ ไฟที่ให้แสงสว่าง

สิ่งของทั้งสิบประการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรแก่การให้ทาน เมื่อให้แล้วจะได้บุญมาก ของที่ทำทานเราก็ต้องเลือกดูเหมือนกัน เพราะไม่ใช่ว่าให้แล้วจะได้บุญทุกอย่างไป ของบางอย่างให้ทานแล้วได้บุญ แต่บางอย่างก็ไม่ได้บุญ

ของที่ไม่ควรให้ทาน

๑. เหล้า ให้เพื่อการดื่มกิน ไม่ใช่เพื่อการรักษาโรค

๒. มหรสพ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๓. การให้สัตว์ตัวผู้แก่สัตว์ตัวเมีย หรือให้สัตว์ตัวเมียแก่สัตว์ตัวผู้ เพื่อการผสมพันธุ์

๔. การให้หญิงแก่บุรุษเป็นทาน หรือให้บุรุษแก่หญิง เพื่อประโยชน์ทางกามคุณ

๕. การให้รูปภาพลามก เพื่อประโยชน์ทางกามคุณ

๖. การให้อาวุธ เช่น มีด ปืน เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการทำทุจริต หรือเพื่อการทำร้าย การฆ่า

๗. การให้ยาพิษ เพื่อการทำร้ายหรือการฆ่า

๘. การให้ยาเสพติดต่าง ๆ

พวกเราชาวไทยเคยเห็นการทำบุญให้ทานมาตั้งแต่อ้อนแต่ออก แต่เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว เราจะพบว่า เราไม่รู้จักกฎเกณฑ์ใน **การทำบุญให้ทานที่สมบูรณ์แบบ**สักเท่าไรเลย หลาย ๆ ครั้งที่เราทำบุญให้ทานชนิดเป็นตำหนิอย่างมาก ๆ ยิ่งกว่าพระเจ้าปายาสิเสียอีก ตั้งแต่

- บางครั้งไม่ได้ตั้งใจทำ ทำอย่างเสียไม่ได้
- ฝากเขาไปทำ ไปตักบาตรแทน ทั้ง ๆ ที่มีเวลาว่าง แต่ขี้เกียจไป
- ให้คนรับใช้ตักบาตรแทนเพราะไม่อยากลุกจากที่นอน
- ของที่ทำบุญให้ทาน ไม่ว่าจะถวายพระ ให้พ่อให้แม่ ไม่ได้คัดเลือกที่ประณีต ได้อย่างไรก็ทำอย่างนั้น

– ชาติหน้าจะมีหรือไม่ก็ไม่รู้ ไม่สนใจ ผลบุญจะตามไปส่งข้ามชาติอย่างไรก็ไม่พยายามศึกษา ทำให้ไม่ฉลาดในการทำบุญ
– ไม่ค่อยคำนึงถึงกาลทาน เพราะไม่รู้ ทำตามความพอใจ
– แม้ที่สุดของที่ให้ทานไปแล้วได้บาปเราก็ยังทำ เช่น วันเกิดพ่อแม่ เช้าเราทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ แต่บ่าย เย็นกลับเลี้ยงเหล้ากัน เมาทั้งพ่อทั้งลูก บาปท่วมบุญหลายเท่าตัว

แต่ถึงอย่างนั้น เราก็ยังไม่รู้ตัวว่าเรายังไม่รู้ ยังสำคัญว่าตนทำบุญให้ทานสมบูรณ์เต็มที่แล้ว บัดนี้เรารู้แล้วว่าการทำบุญให้ทานอย่างสมบูรณ์แบบนั้น จะต้องทำชนิดที่เรียกว่า **สัปปุริสทาน** จะทำให้ได้บุญมาก มีอานิสงส์มากทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ทั้งยังเป็นเสบียงให้ได้บำเพ็ญบุญบารมีชนิดอื่น ๆ โดยง่าย เพื่อมรรคผลนิพพานอีกด้วย

เมื่อทำบุญเสร็จแล้ว ขอให้ตั้งจิตอธิษฐานเพื่อมรรคผลนิพพานทันที โดยอาศัยคำอธิษฐานเป็นเสมือนโครงการระยะยาวในการทำความดีด้วยความไม่ประมาท และใช้บุญที่เพิ่งทำไปนั้นเป็นทุนติดตัวไป เมื่อฉลาดทำบุญให้ทานเป็นประจำอย่างนี้ ตั้งแต่วินาทีนี้เป็นต้นไป ก่อนเราจะละโลกนี้ เราย่อมได้บุญเต็มที่ไม่มีตกหล่นอย่างแน่นอน

ด้วยอำนาจบารมีธรรมแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตเจ้าทั้งหลาย บารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำผู้สามารถค้นคว้าวิชชาธรรมกายกลับมาให้พวกเราได้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งบารมีธรรมที่พวกเราทั้งหลายได้ตั้งใจฟังธรรมเรื่อง การทำบุญให้ทานที่สมบูรณ์แบบ ตั้งแต่ต้น จนสมมุติว่าอวสานนี้ และบุญบารมีอันจะเกิดจากการให้ทานในภายภาคหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป จงประมวลรวมเข้าด้วยกันเป็นตบะ เป็นเดชะ เป็นพลวปัจจัย ส่งเสริมดลบันดาล อภิบาลคุ้มครองให้ทุกท่านในที่นี้จงปราศจากเสียซึ่งสรรพ-ทุกข์ สรรพโศก สรรพโรค สรรพภัย สรรพเคราะห์เสนียดจัญไรใด ๆ อย่าได้มาแผ้วพาน ให้มีความสุขความเจริญอยู่ในร่มเงาพระ-พุทธศาสนาตลอดไป ปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงธรรมกายโดยง่าย บรรลุมรรคผลนิพานโดยง่าย จงทุกท่านเทอญ.

พุทธพจน์

● สัปบุรุษย่อมให้ทาน คือ ข้าวและน้ำที่สะอาด ประณีต ตามกาลสมควรเนืองนิตย์ในผู้ประพฤติพรหมจรรย์ ผู้เป็นเขตดี บริจาคของมากแล้วก็ไม่รู้สึกเสียดาย ท่านผู้มีปัญญาเห็นแจ้ง ย่อมสรรเสริญทานที่สัปบุรุษให้แล้วอย่างนี้

เมธาวีบัณฑิตผู้มีศรัทธา มีใจอันสละแล้ว บริจาคทานอย่างนี้แล้ว ย่อมเข้าถึงโลกอันไม่มีความเบียดเบียน เป็นสุข

(๓๕/๓๐๒ สัปปุริสสูตร)

● ชนเหล่าใดมีใจผ่องใสแล้ว ให้อาหารนั้นด้วยศรัทธา อาหารนั้นแล ย่อมพะนอเขาทั้งโลกนี้และโลกหน้า เพราะเหตุนั้น บุคคลพึงนำความตระหนี่ให้ปราศไป พึงข่มความตระหนี่ ซึ่งเป็นตัวมลทินเสีย ให้ทาน เพราะบุญทั้งหลายเป็นที่พึ่งของเหล่าสัตว์ในโลกหน้า

(๒๓/๕๘ อันนสูตร)

● จิตย่อมเลื่อมใสในที่ใด พึงให้ในที่นั้น ทานที่ให้แล้วแก่ผู้มีศีลแล มีผลมาก ทานที่ให้แล้วในผู้ทุศีล หามีผลมากไม่

(๒๓/๑๙๓ อิสสัตถสูตร)

● ปราชญ์ผู้มีปัญญา ให้อายุ ย่อมได้อายุ ให้กำลังย่อมได้กำลัง ให้วรรณะ ย่อมได้วรรณะ ให้ปฏิภาณย่อมได้ปฏิภาณ ให้สุขย่อมได้สุข ครั้นให้อายุ กำลัง วรรณะ สุข และปฏิภาณแล้ว จะเกิดในที่ใด ๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศ

(๓๓/๕๘ โภชนทานสูตร)

● บุคคลให้อาหารชื่อว่าให้กำลัง ให้ผ้าชื่อว่าให้วรรณะ ให้ยานพาหนะชื่อว่าให้ความสุข ให้ประทีปโคมไฟชื่อว่าให้จักษุ และผู้ที่ให้ที่พักพาอาศัยชื่อว่าให้ทุกสิ่งทุกอย่าง ส่วนผู้ที่พร่ำสอนธรรมชื่อว่าให้อมฤตธรรม

(๒๓/๕๗ กินททสูตร)

● ผู้ใดย่อมให้โภชนะโดยเคารพ ตามกาลอันควร แก่ท่านผู้สำรวมบริโภคโภชนะที่ผู้อื่นให้เป็นอยู่ ผู้นั้นชื่อว่าให้ฐานะทั้ง ๔ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ นรชนผู้มีปรกติให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มีบริวาร ยศ ในที่ ๆ ตนเกิด

(๓๒/๑๐๖ สุทัตตสูตร)

● บุคคลให้ทานไม่ได้ด้วยเหตุผล ๒ อย่าง คือ ความตระหนี่ ๑ ความประมาท ๑ บัณฑิตผู้รู้แจ้งเมื่อต้องการบุญพึงให้ทานแท้

คนผู้ตระหนี่กลัวยากจน ย่อมไม่ให้อะไร ๆ แก่ผู้ใดเลย ความกลัวจนนั่นแหละจะเป็นภัยแก่ผู้ไม่ให้ คนตระหนี่ย่อมกลัวความอยากข้าว อยากน้ำ ความกลัวนั่นแหละจะกลับมาถูกต้องคนพาลทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

เพราะเหตุนั้น บัณฑิตพึงครอบงำมลทิน กำจัดตระหนี่เสียแล้ว พึงให้ทานเถิด เพราะบุญย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในโลกหน้า

(๔๒/๔๒๕ พิลารโกสิยชาดก)

● เมื่อเรือนถูกไฟไหม้ สิ่งของที่นำออกได้ ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่เขา สิ่งของที่ถูกไฟไหม้อยู่ในเรือนนั้น หาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่เขาไม่ ฉันใด เมื่อโลกถูกชราและมรณะแผดเผาแล้ว ฉันนั้นเหมือนกัน

บุคคลควรนำเอาออกมาด้วยการให้ทาน สิ่งที่ให้ไปแล้ว ย่อมเป็นอันบุคคลนำออกมาดีแล้ว ความสำรวมทางกายทางวาจา และทางใจในโลกนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความสุขแก่ผู้ที่ละโลกนี้ไป ผู้ซึ่งได้สร้างสมบุญไว้แต่เมื่อยังมีชีวิตอยู่

(๓๑/๒๔๘ ชนสูตร)

● คนตระหนี่เหนียวแน่น มักบริภาษสมณพราหมณ์ ทอดทิ้งร่างกายไว้ในโลกนี้ ตายแล้วย่อมไปสู่นรก

ชนเหล่าใดหวังสุคติ ตั้งอยู่แล้วในธรรม คือ ความสำรวมและการจำแนกแจกทาน ทอดทิ้งร่างกายไว้ในโลกนี้ ตายแล้วย่อมไปสู่สุคติ

(๔๓/๔๘๖ โกสิยชาดก)

● คนพาลย่อมไม่สรรเสริญทานโดยแท้ ส่วนนักปราชญ์อนุโมทนาทาน เพราะการอนุโมทนานั่นเอง ท่านย่อมเป็นผู้มีความสุขในโลกหน้า

(๓๘/๔๙-๕๐ คาถาธรรมบท)

● คนให้ทานอันเศร้าหมองหรือประณีตก็ตาม แต่ให้ทานนั้นโดยไม่เคารพ ไม่ทำความนอบน้อมให้ ไม่ให้ด้วยมือตนเอง ให้ของที่เหลือ ไม่เชื่อกรรมและผลของการให้ทาน ทานนั้น ๆ ย่อมบังเกิดผลในตระกูลใด ๆ ในตระกูลนั้น ๆ จิตของผู้ให้ทานย่อมไม่น้อมไปเพื่อบริโภคอาหารอย่างดี ย่อมไม่น้อมไปเพื่อบริโภคผ้าอย่างดี ย่อมไม่น้อมไปเพื่อบริโภคกามคุณ ๕ อย่างดี แม้บริวารชนของผู้ให้ทานนั้นๆ คือ บุตร ภรรยา ทาส คนใช้ คนทำงาน ก็ทำงาน ก็ไม่เชื่อฟัง ไม่เงี่ยหูฟัง ส่งจิตไปที่อื่นเสีย ข้อนั้นเพราะเหตุไร ทั้งนี้เป็นเพราะผลแห่งกรรมที่ตนกระทำโดยไม่เคารพ

(๓๖/๕๐๓ เวลามสูตร)

● ผู้ให้ของที่พอใจ ย่อมได้ของที่พอใจ ผู้ใดย่อมให้เครื่องนุ่งห่ม ที่นอน ข้าว น้ำ และปัจจัยมีประการต่าง ๆ ด้วยความพอใจ ในท่านผู้ประพฤติตรง สิ่งของที่ให้ไปแล้วนั้นย่อมเป็นของที่บริจาคแล้ว สละแล้ว ไม่คิดเอาคืน ผู้นั้นเป็นสัปบุรุษทราบชัดว่า พระอรหันต์เปรียบด้วยนาบุญ บริจาคสิ่งที่บริจาคได้ยากแล้ว ชื่อว่าให้ของที่พอใจ ย่อมได้ของที่พอใจ ดังนี้

ผู้ให้ของที่พอใจ ย่อมได้ของที่พอใจ ผู้ให้ของที่เลิศ ย่อมได้ของที่เลิศ ผู้ให้ของที่ดี ย่อมได้ของที่ดี และผู้ให้ของที่ประเสริฐ ย่อมเข้าถึงสถานที่ประเสริฐ นรชนใดให้ของที่เลิศ ให้ของที่ดี และให้ของที่ประเสริฐ นรชนนั้นจะบังเกิด ณ ที่ใด ๆ ย่อมมีอายุยืน มียศ ดังนี้

(๓๓/๗๒-๗๓ มหาปทายีสูตร)

● ดูกรวัจฉะ ก็เราพูดเช่นนี้ว่า ผู้ใดสาดน้ำล้างภาชนะหรือน้ำล้างขันไปแม้ที่สัตว์ซึ่งอาศัยอยู่ที่บ่อน้ำครำ หรือที่บ่อโสโครกข้างประตูบ้าน ด้วยตั้งใจว่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในที่นั้นจงยังอัตภาพให้เป็นไปด้วยสิ่งนั้นเถิด ดังนี้ ดูกรวัจฉะ เรากล่าวกรรมซึ่งมีการสาดน้ำล้างภาชนะนั้นเป็นเหตุว่าเป็นทางมาแห่งบุญ จะป่วยกล่าวไปไยถึงในสัตว์มนุษย์เล่า

(๓๑/๒๕๙ ชัปปสูตร พระผู้มีพระภาคตรัสกับวัจฉะปริพาชก)

● ดวงจันทร์ปราศจากมลทิน เดินไปในอากาศ ย่อมสว่างกว่าหมู่ดาวทั้งปวงในโลกด้วยรัศมี ฉันใด บุคคลสมบูรณ์ด้วยศีล มีศรัทธา ก็ฉันนั้น ย่อมไพโรจน์กว่าผู้ตระหนี่ทั้งปวงในโลกด้วยจาคะ

เมฆที่ลอยไปตามอากาศ มีสายฟ้าปลาบแปลบ มีช่อตั้งร้อย ตกรดแผ่นดินเต็มที่ดอนและที่ลุ่ม ฉันใด สาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้สมบูรณ์ด้วยทสนะเป็นบัณฑิตก็ฉันนั้น ย่อมข่มผู้ตระหนี่ได้ด้วยฐานะ ๕ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุข ยศ และเปี่ยมด้วยโภคะ ย่อมบันเทิงใจในสวรรค์ในปรโลก ดังนี้

(๓๓/๔๖-๔๗ สุมนสูตร)

● ผู้มีปัญญารู้ความประสงค์ ปราศจากความตระหนี่ ย่อมให้ทานในกาลที่ควรให้ เพราะผู้ให้ทานตามกาลในพระอริยเจ้าทั้งหลาย ผู้ปฏิบัติซื่อตรง ผู้มีใจคงที่ เป็นผู้มีใจผ่องใส ทักขิณาทานจึงจะมีผลไพบูลย์

ชนเหล่าใด ย่อมอนุโมทนา หรือช่วยเหลือในทักขิณาทานนั้น ทักขิณาทานนั้นย่อมไม่มีผลบกพร่อง เพราะการอนุโมทนาหรือการช่วยเหลือนั้น แม้พวกที่อนุโมทนาหรือช่วยเหลือนั้น ย่อมเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญ เพราะฉะนั้น ผู้มีจิตไม่ท้อถอยจึงควรให้ทานในเขตที่มีผลมาก บุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในปรโลก

(๓๓/๕๖-๕๗ กาลทานสูตร)

อนุโมทนารัมภคาถา

ยถา วาริวหา ปูรา ปริปูเรนฺติ สาครํ	ห้วงน้ำที่เต็ม ย่อมยังสมุทร สาคร ให้บริบูรณ์ได้ฉันใด
เอวเมว อิโต ทินฺนํ	ทานที่ท่านอุทิศให้แล้วแต่โลกนี้
เปตานํ อุปกปฺปติ	ย่อมสำเร็จประโยชน์ แก่ผู้ที่ ละโลกนี้ไปแล้ว ฉันนั้น
อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ ตุมฺหํ ขิปฺปเมว สมิชฺฌตุ	ขออิฏฐผล ที่ท่านปรารถนาแล้ว ตั้งใจแล้ว จงสำเร็จโดยฉับพลัน
สพฺเพ ปูเรนฺตุ สงฺกปฺปา	ขอความดำริทั้งปวง จงเต็มที่
จนฺโท ปณฺณรโส ยถา	เหมือนพระจันทร์วันเพ็ญ
มณิ โชติรโส ยถา	เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสว ควรยินดี

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

ต่อไปนี้ ให้ทดลองฝึกซ้อมควบคุมใจตนเองให้อยู่ในความสงบด้วยการทำสมาธิในพุทธศาสนาตามแนววิชชาธรรมกาย

๑) สำรวมใจ ระลึกถึงบุญกุศลที่เคยทำมาดีแล้วตลอดชีวิต เพื่อยังความชุ่มชื่นให้แก่จิตใจ สิ่งใดถ้ากระทำ ถ้าเห็น ถ้าได้ยิน ถ้าระลึกถึงแล้วก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ควรเว้นเสีย

๒) กราบบูชาพระรัตนตรัย หน้าที่บูชาพระ สมาทานศีลห้า (หรือศีลแปดตามกำลังศรัทธา) ตั้งใจรักษาให้มั่น

๓) นั่งขัดสมาธิ เท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้มือขวาจรดหัวแม่มือซ้าย หลับตาพอปิดสนิท แต่ไม่ถึงกับบีบกล้ามเนื้อตา ตั้งกายตรงดำรงสติมั่น

๔) กำหนดเครื่องหมาย **ดวงแก้ว** ให้ใสเหมือนเพชรลูกที่เจียระไนเป็นดวงกลม ๆ ไม่มีตำหนิ สีขาวใสเย็นตาเย็นใจ โตเท่ากับแก้วตาดำ นี้เรียกว่า **บริกรรมนิมิต** น้อมมาตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ (ดูภาพ) แล้วบริกรรมภาวนาในใจเป็นพุทธานุสติว่า **สัมมาอะระหัง** บริกรรมทั้งสองอย่างนี้ให้ควบคู่กันไป

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก { หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

ฐานที่ ๒ เพลาตา { หญิงข้างซ้าย ชายข้างขวา

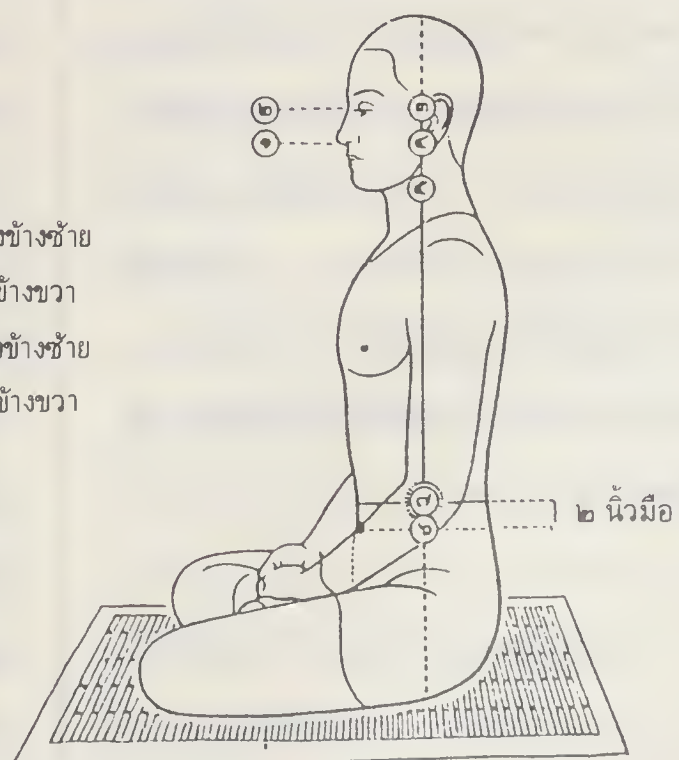
ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

ฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก { หญิงข้างซ้าย / ชายข้างขวา }

ฐานที่ ๒ เพลาดา { หญิงข้างซ้าย / ชายข้างขวา }

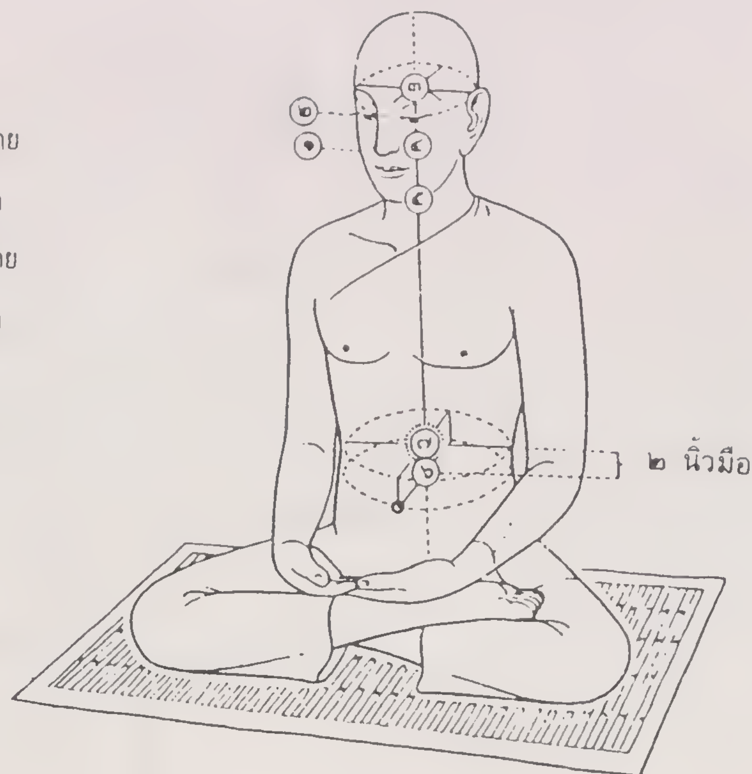
ฐานที่ ๓ จอมประสาท

ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน

ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ

ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร

เมื่อนิมิตเป็นดวงแก้วใสเกิดขึ้นแล้ว ให้หยุดบริกรรมภาวนาเหลือแต่การกำหนดสติอยู่กลางดวงนิมิตอย่างเดียว ถ้าดวงนิมิตเกิดขึ้นที่อื่น เช่น ตรงหัวตาบ้าง ข้างหน้าบ้าง หน้าท้องบ้าง ให้น้อมเอานิมิตนั้น มาตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ แต่อย่าใช้แรงบังคับ ทำใจให้หยุดเข้าไปตรงกลาง ดวงนิมิตเรื่อยไปไม่ถอยหลังกลับ ดวงนิมิตก็จะสว่างสดใสยิ่งขึ้น จะนึกให้ใหญ่หรือเล็กก็ได้ตามปรารถนา

เมื่อใจหยุดถูกส่วน นิมิตที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ชัดเจน มีลักษณะเหมือนดวงแก้วที่เจียระไนแล้ว ใสสะอาด ไม่มีรอยขีดรอยร้าว สว่างเย็นตาเย็นใจ ขนาดประมาณเท่าฟองไข่แดงของไข่ไก่ หรืออย่างโตก็ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณหนึ่งคืบ เมื่อใจหยุดถูกส่วนเข้าในที่สุดจะมีรัศมีสว่างรอบดวงสามารถเห็นจุดศูนย์กลางดวง ซึ่งมีขนาดเล็กเท่าปลายเข็ม ดวงนิมิตนี้คือ **ดวงธรรม** เรียกว่า **ดวงปฐมมรรค** ที่ชื่อเช่นนี้เพราะเป็นหนทางเบื้องต้นไปสู่มรรคผลและนิพพาน ฉะนั้น ต้องหมั่นประคองรักษาไว้ให้ดี จนกว่าจะเห็นอยู่ตลอดเวลา ทั้งนั่ง นอน ยืน เดิน จึงจะนับได้ว่า ได้ที่พึ่งอันประเสริฐ

ข้อควรระวัง

๑. อย่าใช้กำลัง คือ ไม่ใช้กำลังใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น ไม่บีบกล้ามเนื้อตาเพื่อจะให้เห็นนิมิตเร็ว ๆ ไม่เกร็งแขน ไม่เกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง ไม่เกร็งตัว เพราะ การใช้กำลังตรงส่วนไหนของร่างกายก็ตาม จะทำให้จิตเคลื่อนจากศูนย์กลางกายไปสู่จุดนั้น

๒. อย่าอยากเห็น คือ ทำใจให้เป็นกลาง ประคองสติมิให้เผลอจากบริกรรมภาวนาและบริกรรมนิมิต ส่วนจะเห็นนิมิตเมื่อใดนั้นอย่ากังวล ถ้าถึงเวลาแล้วย่อมเห็นเอง การบังเกิดของดวงนิมิตอุปมาเสมือนการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ไม่อาจจะเร่งเวลาได้

๓. อย่ากังวลถึงการกำหนดลมหายใจเข้าออก เพราะการฝึกเจริญภาวนาตามแนววิชชาธรรมกายอาศัยการเพ่ง อาโลกกสิณ คือ กสิณแสงสว่างเป็นบาทเบื้องต้น เมื่อเกิดนิมิตเป็นดวงสว่างแล้วค่อยเจริญวิปัสสนาในภายหลัง จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดลมหายใจเข้าออกแต่ประการใด

๔. เมื่อเลิกจากนั่งสมาธิแล้ว ให้ตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกายที่เดียวไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม เช่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี หรือนั่งก็ดี ห้ามย้ายฐานที่ตั้งจิตใจไปไว้ที่อื่นเป็นอันขาด ให้ตั้งใจบริกรรมภาวนาพร้อมกับนึกถึงบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วใสควบคู่กันตลอดไป

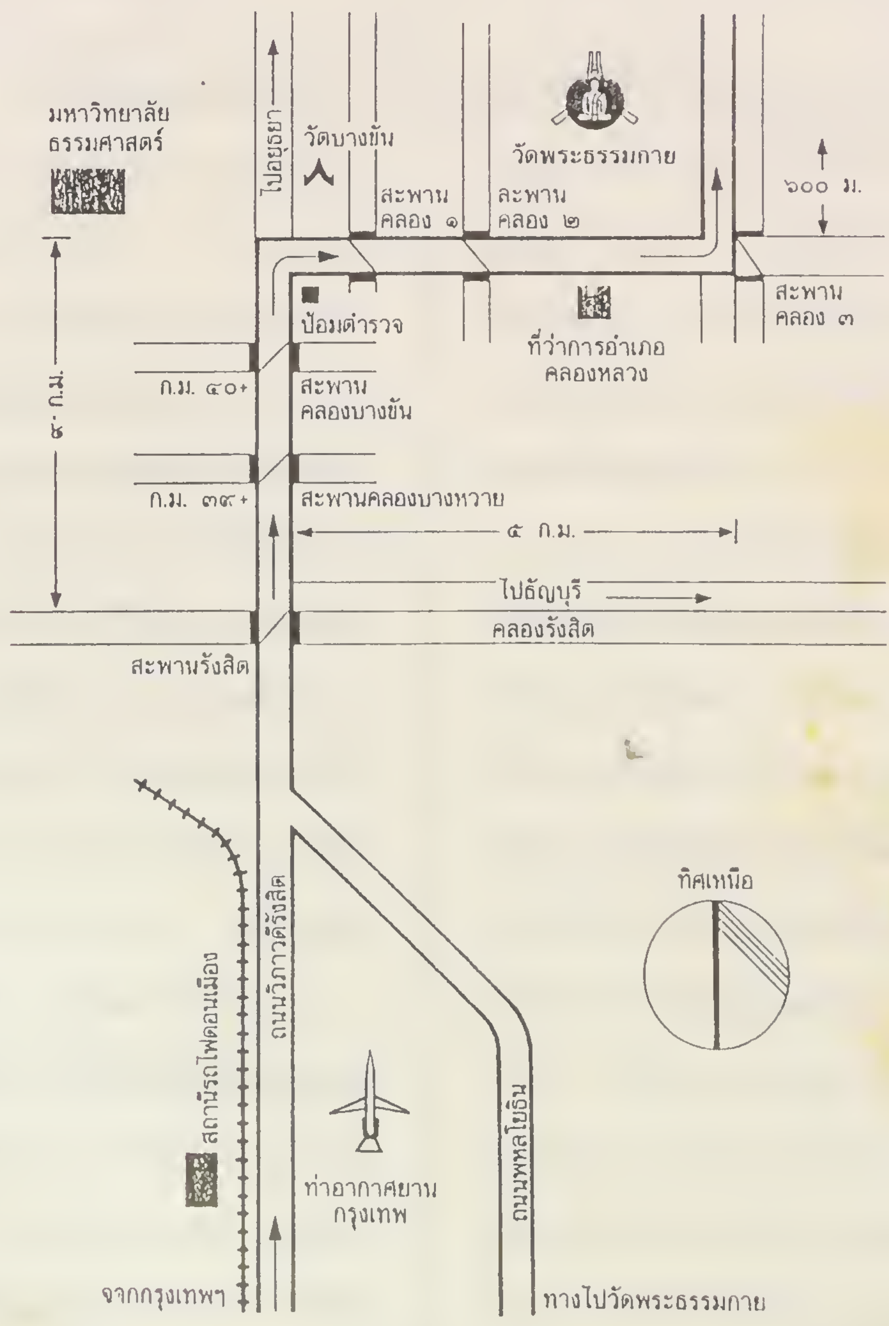
๕. นิมิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องน้อมไปตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายทั้งหมด ถ้านิมิตที่เกิดขึ้นแล้วหายไปก็ไม่ต้องตามหา ให้ภาวนาประคองใจต่อไปตามปกติ ในที่สุด เมื่อจิตสงบ นิมิตย่อมปรากฏขึ้นใหม่อีก

การเดินทางไปวัด

ทุกวันอาทิตย์และวันสำคัญทางศาสนา มีรถบัสรอรับท่านจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ (ด้านถนนพหลโยธิน) เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐ น.

รถประจำทาง รถประจำทางหลายสายสุดทางที่รังสิต (สาย **๒๙**, **๓๔**, **๓๙**, ปอ.๔, ปอ.๑๐, ปอ.๑๑, ปอ.๑๓)

รถส่วนตัว ใช้เวลาประมาณ **๔๕** นาที จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด
อักษรบัณฑิต
1667/173-177 ถนนพระปิ่นเกล้าตัดใหม่ แขวงบางบำหรุ
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทร. 424-7161, 424 0152
นายเทียมบุญ วงศ์วัชระกุศล ผู้พิมพ์โฆษณา